Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
MICHAL BOBEK
prednesené 25. júla 2018 [1]

Vec C-621/16 P

Európska komisia
proti

Talianskej republike

„Odvolanie – Jazykové pravidlá inštitúcií EÚ – Oznámenia o verejnom výberovom konaní – Obmedzenie druhého jazyka výberového konania a komunikačného jazyka medzi uchádzačmi a EPSO na angličtinu, francúzštinu a nemčinu – Nariadenie č. 1 – Služobný poriadok úradníkov Európskej únie – Výberové konania na úradníkov – Diskriminácia založená na jazyku – Odôvodnenie“

I. Úvod

1. V roku 2014 zverejnil Európsky úrad pre výber pracovníkov (ďalej len „EPSO“) dve oznámenia o verejnom výberovom konaní. Tieto oznámenia umožnili uchádzačom vybrať si ako druhý jazyk pre tieto výberové konania iba angličtinu, francúzštinu alebo nemčinu. Oznámenia navyše umožňovali na komunikáciu medzi uchádzačmi a úradom EPSO používanie iba týchto troch jazykov.

2. Talianska republika žalobou podanou na Všeobecnom súde spochybnila zákonnosť tohto dvojitého obmedzenia na tieto tri jazyky. Rozsudkom z 15. septembra 2016, Taliansko/Komisia (T-353/14 a T-17/15, EU:T:2016:495) Všeobecný súd zrušil obe oznámenia.

3. Prostredníctvom tohto odvolania Komisia spochybňuje rozsudok Všeobecného súdu [2], a preto opätovne vyzýva Súdny dvor, aby zaujal stanovisko k právnym obmedzeniam týkajúcim sa jazykov, ktoré môže EPSO uložiť uchádzačom, ktorí majú záujem zúčastniť sa na verejných výberových konaniach.

1 Jazyk prednesu: angličtina.

2 Pozri rozsudok z 27. novembra 2012, Taliansko/Komisia (C-566/10 P, EU:C:2012:752).

II. Právny rámec

A. Primárne právo

1. Zmluva o fungovaní Európskej únie

4. V zmysle štvrtého pododseku článku 24 ZFEÚ: „Každý občan Únie sa môže písomne obrátiť na ktorúkoľvek inštitúciu, orgán, úrad alebo agentúru uvedenú v tomto článku alebo v článku 13 Zmluvy o Európskej únii v niektorom z jazykov uvedených v článku 55 ods. 1 Zmluvy o Európskej únii a má právo na odpoveď v tom istom jazyku“.

5. Článok 342 ZFEÚ stanovuje, že: „Rada prostredníctvom nariadení jednomyseľne určí pravidlá používania jazykov orgánmi Únie, čím nie sú dotknuté ustanovenia uvedené v štatúte Súdneho dvora Európskej únie“.

2. Charta základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“)

6. V zmysle článku 21 ods. 1 Charty: „Zakazuje sa akákoľvek diskriminácia najmä z dôvodu… jazyka…“.

7. Článok 41 ods. 4 Charty znie nasledovne: „Každý sa môže obrátiť na inštitúcie Únie v jednom z jazykov zmlúv a musí dostať odpoveď v rovnakom jazyku“.

B. Sekundárne právo

1. Nariadenie č. 1

8. Články 1, 2, 5 a 6 nariadenia Rady č. 1 z 15. apríla 1958 o používaní jazykov v Európskom hospodárskom spoločenstve[3], zmenené nariadením Rady (EÚ) č. 517/2013 z 13. mája 2013[4] (ďalej len „nariadenie č. 1“) stanovuje:

„Článok 1

Úradnými jazykmi a pracovnými jazykmi inštitúcií Únie sú angličtina, bulharčina, čeština, dánčina, estónčina, fínčina, francúzština, gréčtina, holandčina, chorvátčina, írčina, litovčina, lotyština, maďarčina, maltčina, nemčina, poľština, portugalčina, rumunčina, slovenčina, slovinčina, španielčina, švédčina a taliančina.

Článok 2

Dokumenty, ktoré členský štát alebo osoba podliehajúca jurisdikcii členského štátu odošle orgánom [Únie], môžu byť vyhotovené v ktoromkoľvek úradnom jazyku podľa výberu odosielateľa. Odpoveď sa vyhotoví v tom istom jazyku.

…

3 Ú. v. ES 17, 1958, s. 385; Mim. vyd. 01/001, s. 3.

4 Nariadenie Rady (EÚ) č. 517/2013 z 13. mája 2013, ktorým sa z dôvodu pristúpenia Chorvátskej republiky upravujú určité nariadenia a rozhodnutia v oblasti voľného pohybu tovaru, slobody pohybu osôb, práva obchodných spoločností, politiky hospodárskej súťaže, poľnohospodárstva, bezpečnosti potravín, veterinárnej a fytosanitárnej politiky, dopravnej politiky, energetiky, daní, štatistiky, transeurópskych sietí, súdnictva a základných práv, spravodlivosti, slobody a bezpečnosti, životného prostredia, colnej únie, vonkajších vzťahov, zahraničnej, bezpečnostnej a obrannej politiky a inštitúcií (Ú. v. EÚ L 158, 2013, s. 1).

Článok 5

Úradný vestník Európskej únie sa uverejňuje v úradných jazykoch.

Článok 6

Orgány [Únie] môžu vo svojom rokovacom poriadku stanoviť, ktorý z jazykov sa má použiť v osobitných prípadoch.“

2. Služobný poriadok

9. Článok 1d služobného poriadku úradníkov [Európskej únie],[5] ktorý bol zmenený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 1023/2013 z 22. októbra 2013[6] (ďalej len „služobný poriadok“) znie nasledovne:

„1. Pri uplatňovaní tohto Služobného poriadku je zakázaná akákoľvek diskriminácia na základe… jazyka.

…

6. Pri rešpektovaní zásady nediskriminácie a zásady proporcionality každé obmedzenie ich uplatňovania musí byť zdôvodnené objektívnymi a dostatočnými dôvodmi a musí byť zamerané na legitímne ciele všeobecného záujmu v rámci personálnej politiky. …“

10. Hlava III služobného poriadku má názov „Profesijná kariéra úradníkov“. Kapitola I tejto hlavy má názov „Prijatie do služobného pomeru“ a pozostáva z článkov 27 až 34.

11. V zmysle prvého pododseku článku 27 služobného poriadku: „Cieľom prijímania do služobného pomeru je zabezpečiť pre inštitúciu služby úradníkov s najvyššou úrovňou spôsobilosti, výkonnosti a bezúhonnosti, prijatých na čo najširšom možnom geografickom základe spomedzi štátnych príslušníkov členských štátov Únie. Žiadne pracovné miesta sa nevyhradia pre štátnych príslušníkov určitého členského štátu“.

12. Článok 28 služobného poriadku stanovuje:

„Úradník môže byť vymenovaný len pod podmienkou, že:

a) je štátnym príslušníkom jedného z členských štátov Únie, ak menovací orgán nepovolil výnimku, a má všetky práva náležiace občanov;

b) splnil všetky povinnosti, ktoré mu ukladá právo, týkajúce sa vojenskej služby;

c) poskytne záruky o tom, že spĺňa morálne požiadavky potrebné na výkon funkcie;

d) s výhradou článku 29 ods. 2 prešiel výberovým konaním na základe kvalifikácií alebo skúšok, alebo kvalifikácií aj skúšok ustanovených v prílohe III;

e) je fyzicky schopný plniť svoje povinnosti a

5 Nariadenie Rady č. 31 (EHS) a č. 11 (ESAE), ktorým sa stanovuje Služobný poriadok a podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov Európskeho hospodárskeho spoločenstva a Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Ú. v. ES 45, 1962; Mim. vyd. 012/001, s. 1).

6 Ú. v. EÚ L 287, 2013, s. 15.

f) predloží doklad o dôkladnej znalosti jedného z jazykov Únie a o uspokojivej znalosti ďalšieho jazyka Únie v rozsahu potrebnom na plnenie jeho povinností.“

13. V zmysle článku 30 služobného poriadku:

„Menovací orgán vymenuje výberovú komisiu pre každé výberové konanie. Táto komisia vypracuje zoznam vhodných uchádzačov.

Menovací orgán rozhodne, ktorí z týchto uchádzačov budú vymenovaní na voľné pracovné miesta.

…“

14. Príloha III k služobnému poriadku má názov „Výberové konania“. Jej článok 1 ods. 1 znie nasledovne:

„Oznámenie o výberovom konaní vypracuje menovací výbor [menovací orgán – *neoficiálny preklad*] po porade so spoločným výborom.

Musí uvádzať:

…

f) v prípade potreby znalosť jazykov, požadovanú s ohľadom na špecifický charakter obsadzovaných pracovných miest;

…“

15. Článok 7 ods. 1 a 2 prílohy III k služobnému poriadku stanovuje:

„1. Inštitúcie po konzultácii s Výborom pre Služobný poriadok poveria Úrad pre výber zamestnancov Európskych spoločenstiev (ďalej ‚úrad‘), aby prijal potrebné opatrenia s cieľom zabezpečiť uplatňovanie jednotných noriem pri výberových konaniach na miesta zamestnancov Spoločenstiev a pri hodnotiacich a skúšobných postupoch uvedených v článkoch 45 a 45a Služobného poriadku.

2. Úrad plní tieto úlohy:

a) organizovať na žiadosť jednotlivých inštitúcií otvorené výberové konania;

…“

3. Rozhodnutie 2002/620

16. V zmysle článku 2 ods. 1 nariadenia 2002/620/ES o založení Úradu pre výber pracovníkov Európskych spoločenstiev[7]:

„Úrad vykonáva právomoci výberu, ktoré boli v zmysle prvého odseku článku 30 služobného poriadku a prílohy III k služobnému poriadku delegované na menovací orgán inštitúcií, ktoré prijali toto rozhodnutie. Iba vo výnimočných prípadoch a so súhlasom úradu môžu inštitúcie uskutočniť vlastné otvorené výberové konanie s cieľom uspokojiť osobitné požiadavky na vysokošpecializovaných zamestnancov."

17. Článok 4 rozhodnutia 2002/620 stanovuje:

„V súlade s článkom 91a služobného poriadku sa žiadosti a sťažnosti týkajúce sa výkonu právomocí delegovaných podľa článku 2 ods. 1 a 2 tohto rozhodnutia podávajú úradu. Odvolania v týchto záležitostiach sa podávajú Komisii."

III. Skutkový stav a konanie

18. Dňa 13. marca 2014 zverejnil EPSO oznámenie o verejnom výberovom konaní EPSO/AD/276/14 s cieľom vytvoriť rezervný zoznam administrátorov (AD 5)[8] (ďalej len „oznámenie o všeobecnom výberovom konaní").

19. Dňa 6. novembra 2014 zverejnil EPSO oznámenie o verejnom výberovom konaní EPSO/AD/294/14 s cieľom vytvoriť rezervný zoznam administrátorov (AD 6) v oblasti ochrany údajov pre úrad európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov[9] (ďalej len „oznámenie o výberovom konaní týkajúcom sa ochrany údajov").

20. Tak oznámenie o všeobecnom výberovom konaní, ako aj oznámenie o výberovom konaní týkajúcom sa ochrany údajov (spolu ďalej len „napadnuté oznámenia") v úvodnej časti uvádzajú, že Všeobecné pravidlá platné pre verejné výberové konania (ďalej len „Všeobecné pravidlá")[10] tvoria „neoddeliteľnú súčasť" každého oznámenia o verejnom výberovom konaní.

21. Všeobecné pravidlá boli uverejnené zo strany EPSO v *Úradnom vestníku Európskej únie*. V úvodnej časti Všeobecných pravidiel sa uvádza, že „tieto všeobecné pravidlá sú neoddeliteľnou súčasťou oznámenia o výberovom konaní a spolu s oznámením tvoria záväzný rámec výberového konania".

22. V časti nazvanej „Jazykové znalosti" sa po určení, že „pokiaľ nie je v oznámení o výberovom konaní uvedené inak, voľba druhého jazyka je obvykle obmedzená na angličtinu, francúzštinu alebo nemčinu", uvádzajú vo Všeobecných pravidlách dôvody na obmedzenie druhého jazyka. Táto časť Všeobecných pravidiel ďalej odkazuje na „Všeobecné usmernenia o používaní jazykov vo výberových konaniach EPSO", ktoré 15. mája 2013 prijalo kolégium vedúcich administratívnych útvarov (ďalej len „Všeobecné usmernenia"). Všeobecné usmernenia sú pripojené k Všeobecným pravidlám a poskytujú konkrétnejšie odôvodnenie obmedzenia výberu druhého jazyka na angličtinu, francúzštinu alebo nemčinu.

7 Rozhodnutie Európskeho parlamentu, Rady, Komisie, Súdneho dvora, Dvora audítorov, Hospodárskeho a sociálneho výboru, Výboru regiónov a Európskeho ombudsmana z 25. júla 2002 o založení Úradu pre výber pracovníkov Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 197, 2002, s. 53; Mim. vyd. 01/004, s. 46).

8 Ú. v. C 74 A, 2014, s. 4.

9 Ú. v. C 391 A, 2014, s. 1.

10 Ú. v. C 60 A, 2014, s. 1.

23. V každom z napadnutých oznámení časť III „Podmienky účasti na výberovom konaní“ obsahuje všeobecné, ako aj osobitné podmienky. Medzi osobitné podmienky patrí požiadavka znalosti dvoch jazykov: výborná znalosť jedného z úradných jazykov Európskej únie definovaného ako „hlavný jazyk“ alebo „1. jazyk“ a uspokojivá znalosť anglického, francúzskeho alebo nemeckého jazyka, definovaného ako „druhý jazyk“ alebo „2. jazyk“. Daný jazyk je povinne odlišný od 1. jazyka.

24. Pokiaľ ide o obmedzenie výberu druhých jazykov, bod 2.3 oznámenia o všeobecnom výberovom konaní stanovuje toto:

„Na základe rozsudku [z 27. novembra 2012, Taliansko/Komisia (C-566/10 P, EU:C:2012:752)] inštitúcie EÚ uvádzajú dôvody obmedzenia možnosti výberu druhého jazyka v tomto výberovom konaní na limitovaný počet úradných jazykov EÚ.

Uchádzačov si preto dovoľujeme informovať, že možnosti druhého jazyka boli v rámci tohto výberového konania vymedzené v súlade so služobným záujmom, ktorý vyžaduje, aby novoprijatí kolegovia dokázali vo svojej každodennej práci okamžite fungovať a efektívne v nej komunikovať. V opačnom prípade by bolo vážne ohrozené účinné fungovanie inštitúcií.

Z hľadiska jazykov používaných v internej komunikácii, ako aj vzhľadom na potreby útvarov týkajúce sa externej komunikácie a vybavovania úradných vecí z dlhej praxe inštitúcií EÚ vyplýva, že najpoužívanejšími jazykmi sú aj naďalej angličtina, francúzština a nemčina. Anglický, francúzsky a nemecký jazyk sú okrem toho jazyky, ktoré sú ako druhý jazyk najviac používané v Európskej únii a ktoré sa ako druhý jazyk učí najviac ľudí. Tento trend potvrdzujú aj súčasné vzdelávacie a profesné štandardy, podľa ktorých sa od uchádzačov o pracovné miesta v EÚ očakáva, že ovládajú aspoň jeden z uvedených jazykov. Pri vyvažovaní služobného záujmu a potrieb a schopností uchádzačov, ako aj so zreteľom na osobitný druh tohto výberového konania je preto legitímne organizovať testy v uvedených troch jazykoch, aby sa zaručilo, že všetci uchádzači ovládajú aspoň jeden z nich natoľko, že sú v ňom schopní pracovať, a to bez ohľadu na to, aký je ich hlavný jazyk. Prostredníctvom takéhoto posúdenia osobitných kompetencií môžu inštitúcie EÚ vyhodnotiť schopnosť uchádzačov okamžite podávať výsledky v prostredí, ktoré sa takmer zhoduje s realitou daného pracovného miesta.

Z rovnakých dôvodov je vhodné obmedziť jazyk na komunikáciu medzi uchádzačom a inštitúciou vrátane jazyka, v ktorom sa majú vyplniť prihlášky. Pomocou tejto požiadavky sa takisto zabezpečí, že údaje uchádzačov na ich vlastných prihláškach sa môžu lepšie porovnávať a kontrolovať.

V záujme rovnakého zaobchádzania so všetkými uchádzačmi sa okrem toho od všetkých uchádzačov vrátane tých, ktorých hlavný jazyk patrí medzi uvedené tri jazyky, vyžaduje, aby spravili test v druhom jazyku vybranom spomedzi uvedených troch jazykov.

Nie je tým dotknutá neskoršia jazyková odborná príprava zameraná na získanie schopnosti pracovať v treťom jazyku v súlade s článkom 45 ods. 2 služobného poriadku.“

25. Bod 2.3 oznámenia o výberovom konaní týkajúcom sa ochrany údajov má v podstate identické znenie.

26. Obe napadnuté oznámenia preto obmedzujú jazyk, ktorý môžu kandidáti používať na komunikáciu s EPSO a v ktorom je potrebné vypracovať prihlášku na zvolený druhý jazyk každého kandidáta: buď na angličtinu, francúzštinu alebo nemčinu.

27. V napadnutých oznámeniach sa tiež stanovujú pravidlá používania jazyka – hlavného jazyka alebo druhého jazyka – v prípade každého z testov a zadaní v rámci výberového konania. Obe výberové konania pozostávali z niekoľkých počítačových testov a niekoľkých zadaní, ktoré mali byť hodnotené v hodnotiacom centre. Oznámenie o všeobecnom výberovom konaní stanovovalo, že kandidáti museli

absolvovať jeden z počítačových testov (test situačného úsudku) a všetky zadania v hodnotiacom centre v zvolenom druhom jazyku. Oznámenie o výberovom konaní týkajúcom sa ochrany údajov na druhej strane stanovuje, že kandidáti museli absolvovať všetky zadania, ktoré sa nevypracovávali na počítači v zvolenom druhom jazyku.

IV. O napadnutom rozsudku a konaní pred Súdnym dvorom

28. Dňa 23. mája 2014 podala Talianska republika na Všeobecný súd žalobu na zrušenie oznámenia o všeobecnom výberovom konaní (vec T-353/14).

29. Dňa 15. januára 2015 podala Talianska republika na Všeobecný súd ďalšiu žalobu na zrušenie oznámenia o výberovom konaní týkajúceho sa ochrany údajov (vec T-17/15). Litovskej republike bol umožnený vstup do konania ako vedľajšiemu účastníkovi na podporu návrhov Talianskej republiky.

30. Pred Všeobecným súdom boli veci T-353/14 a T-17/15 spojené na účely ústnej časti konania, ako aj konečného rozhodnutia.

31. Žaloby podané Talianskou republikou v podstate spochybnili zákonnosť dvoch aspektov jazykových pravidiel stanovených v napadnutých oznámeniach. Prvý aspekt sa týka skutočnosti, že uchádzači si mohli ako druhý jazyk výberových konaní vybrať iba angličtinu, francúzštinu alebo nemčinu. Druhým napadnutým aspektom bolo obmedzenie komunikačného jazyka medzi uchádzačmi a EPSO na tieto tri jazyky.

32. Rozsudkom z 15. septembra 2016 Taliansko/Komisia (ďalej len „napadnutý rozsudok“) [11] Všeobecný súd zrušil napadnuté oznámenia.

33. Prostredníctvom tohto odvolania Komisia navrhuje, aby Súdny dvor zrušil rozsudok Všeobecného súdu. Ak Súdny dvor dospeje k záveru, že to stav konania dovoľuje, mal by zamietnuť žaloby v prvostupňovom konaní ako nedôvodné, zaviazať Taliansku republiku na náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania a zaviazať Litovskú republiku na náhradu jej vlastných trov.

34. Komisia na podporu svojho odvolania uvádza štyri odvolacie dôvody. Prvý odvolací dôvod spochybňuje prípustnosť návrhov na Všeobecnom súde. Druhý a tretí odvolací dôvod sa týkajú zákonnosti obmedzenia výberu druhého jazyka na anglický, francúzsky a nemecký jazyk v napadnutých oznámeniach. Štvrtý odvolací dôvod sa týka obmedzenia voľby komunikačného jazyka medzi uchádzačmi a EPSO na tieto tri jazyky.

35. Talianska republika navrhuje, aby Súdny dvor zamietol odvolanie a zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

36. Rozhodnutím predsedu Súdneho dvora z 30. marca 2017 bolo Španielskemu kráľovstvu povolené vstúpiť do konania ako vedľajšiemu účastníkovi na podporu návrhov Talianskej republiky.

37. Španielske kráľovstvo, Talianska republika a Komisia predložili písomné pripomienky. Všetci títo účastníci konania predniesli ústne argumenty na pojednávaní, ktoré sa konalo 25. apríla 2018.

11 T-353/14 a T-17/15, EU:T:2016:495.

V. Posúdenie

38. V týchto návrhoch posúdim všetky odvolacie dôvody vznesené Komisiou (časti A, B, C a D). Na základe toho navrhnem Súdnemu dvoru, aby toto odvolanie zamietol. Nevyhnutne nesúhlasím so všetkými právnymi návrhmi predloženými Všeobecným súdom, najmä s tými, ktoré sa týkajú štvrtého odvolacieho dôvodu. Súhlasím však so zrušením napadnutých oznámení Všeobecným súdom, a teda s celkovým riešením veci.

39. Justičný minimalizmus je cnosť. Zamýšľam sa však nad tým, v akom rozsahu toto tvrdenie platí aj v situácii, keď sa má veľká komora s odstupom iba niekoľkých rokov zaoberať otázkou obmedzení výberu druhých jazykov v oznámeniach o výberovom konaní. Existuje tiež najmenej tucet podobných prípadov, ktoré buď prebiehajú, alebo ktoré boli zo strany Všeobecného súdu nedávno rozhodnuté,[12] ktorých opakujúcim sa predmetom je širšia problematika jazykového režimu inštitúcií.[13] Za takýchto okolností, berúc do úvahy aj to, že sa to týka životov jednotlivcov, ich očakávaní a kariéry, možno by bolo vhodné poskytnúť aspoň nejaké usmernenie o tom, čo môžu inštitúcie robiť pri stanovení obmedzení týkajúcich sa používania pracovných jazykov na základe služobných záujmov (E).

A. Prvý odvolací dôvod: prípustnosť návrhov na Všeobecnom súde

40. Prvý odvolací dôvod Komisie je rozdelený na štyri časti. V prvej časti tohto odvolacieho dôvodu Komisia tvrdí, že došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu v bodoch 45 až 52 napadnutého rozsudku pri výklade právnej povahy Všeobecných pravidiel, pretože Všeobecný súd neuznal ich záväznosť.

41. Rovnako aj v tretej časti prvého odvolacieho dôvodu Komisia argumentuje, že Všeobecný súd v bode 58 napadnutého rozsudku dospel k nesprávnemu právnemu posúdeniu, keď uviedol, že „všeobecné pravidlá a všeobecné usmernenia sa musia vykladať tak, že predstavujú nanajvýš oznámenia v zmysle bodu 91 rozsudku z 27. novembra 2012, Taliansko/Komisia (C-566/10 P, EU:C:2012:752), ktorými sa vyhlasujú kritériá, podľa ktorých má EPSO v úmysle postupovať pri voľbe jazykového režimu výberových konaní, ktorých organizovaním je poverený“.

42. V štvrtej časti prvého odvolacieho dôvodu Komisia tvrdí, že došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu v bodoch 65 až 71 napadnutého rozsudku, v ktorých Všeobecný súd posudzoval právnu povahu napadnutých oznámení. Komisia tvrdí, že Všeobecný súd porušil svoju povinnosť odôvodnenia, pretože nepreskúmal, či sporné oznámenia predstavujú potvrdzujúce akty.

43. Napokon v druhej časti prvého odvolacieho dôvodu Komisia uvádza, že došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu pri výklade článku 7 ods. 1 prílohy III k služobnému poriadku. Spochybňuje závery Všeobecného súdu v bodoch 53 až 57 napadnutého rozsudku, podľa ktorých tento článok „umožňuje poveriť EPSO, aby prijal opatrenia na uplatňovanie jednotných noriem, a nie, aby prijal všeobecne záväzné a abstraktné normy“.

44. Podľa môjho názoru jednotlivé časti prvého odvolacieho dôvodu v podstate evokujú dve otázky. Prvá sa týka otázky právnej povahy Všeobecných pravidiel (prvá a tretia časť) a napadnutých oznámení (štvrtá časť). Druhou je, či mal EPSO právomoc prijať Všeobecné pravidlá (druhá časť).

12 Uvedené v poznámkach pod čiarou 58 a 59 nižšie.

13 Okrem prípadov citovaných v nasledujúcich častiach týchto návrhov sa odvolávam na paralelný prípad, Španielsko/Parlament (C-377/16), ktorý prejednáva veľká komora a ktorý sa týka veľmi podobných otázok. Návrhy generálnej advokátky Sharpston, mojej erudovanej kolegyne, v danej veci, ktoré som mal tú česť prečítať v pracovnej verzii, budú prednesené v ten istý deň ako tieto návrhy.

45. Na účely rozhodnutia o prvom odvolacom dôvode sa však domnievam, že Súdny dvor nemusí riešiť všetky tieto časti. Kľúčovou otázkou je štvrtá časť tohto odvolacieho dôvodu, ktorá sa týka právnej povahy napadnutých oznámení. Tieto oznámenia sú podľa môjho názoru jednoznačne záväzné bez ohľadu na právnu povahu Všeobecných pravidiel (1). Za predpokladu, že Súdny dvor dospeje k rovnakému záveru, pokiaľ ide o právnu povahu týchto oznámení, ostatné tvrdenia uvedené v prvom odvolacom dôvode sa stanú irelevantnými (2 a 3).

1. O štvrtej časti prvého odvolacieho dôvodu: právna povaha napadnutých oznámení

46. V odvolaní Komisie sa uvádza, že Všeobecný súd porušil svoju povinnosť odôvodnenia svojho rozhodnutia, pretože nepreskúmal, či napadnuté oznámenia predstavujú potvrdzujúce akty. Komisia vytýka Všeobecnému súdu, že neporovnal obsah napadnutých oznámení s obsahom Všeobecných pravidiel, ktoré, pokiaľ ide o jazykové pravidlá, boli rovnaké. Všeobecný súd pritom mal dospieť k záveru, že napadnuté oznámenia predstavujú akt, ktorý iba potvrdil akt so záväznými účinkami, konkrétne Všeobecné pravidlá.

47. Podľa môjho názoru sú napadnuté oznámenia záväzné samy osebe.

48. Po prvé z hľadiska textového znenia sa tvrdenie Komisie, že napadnuté oznámenia nemajú záväzné účinky zdá byť v rozpore so samotnými Všeobecnými pravidlami, v ktorých sa v úvodnej časti uvádza, že „tieto všeobecné pravidlá sú neoddeliteľnou súčasťou oznámenia o výberovom konaní a *spolu s oznámením tvoria záväzný rámec* výberového konania“ (kurzívou zvýraznil generálny advokát).

49. Po druhé pri pohľade na fungovanie tohto systému jazykové pravidlá pre každé výberové konanie pozostávali z dvoch úrovní: *všeobecnej* úrovne, ktorú tvorili Všeobecné pravidlá, a *individuálnej* úrovne, ktorú predstavovalo oznámenie o výberovom konaní. Z toho vyplýva, že to, čím boli určené jazykové pravidlá v každom jednotlivom prípade, bolo buď i) príslušné oznámenie o výberovom konaní, alebo ii) príslušné oznámenie o výberovom konaní spoločne so Všeobecnými pravidlami.

50. Preto pri akomkoľvek čítaní a porozumení systému by oznámenia *boli vždy zahrnuté* do určovania jazykových pravidiel pre jednotlivé výberové konanie. Potenciálny navrhovateľ,[14] ktorý by mal záujem spochybniť zákonnosť výberu jazykov uvedených v oznámení o výberovom konaní, by musel napadnúť ako záväzný akt buď oznámenie, alebo oznámenie spoločne so Všeobecnými pravidlami. Inými slovami, ak by chcel spochybniť parametre *individuálneho* výberového konania, daný navrhovateľ by nemohol napadnúť samostatne iba Všeobecné pravidlá. Všeobecné pravidlá výslovne stanovujú, že *pokiaľ nie je v oznámení o výberovom konaní uvedené inak*, voľba druhého jazyka je *obvykle* obmedzená na angličtinu, francúzštinu alebo nemčinu (kurzívou zvýraznil generálny advokát).

51. Keďže bolo možné, aby sa každé oznámenie o výberovom konaní odchýlilo od predvolených druhých jazykov predpokladaných Všeobecnými pravidlami,[15] zdá sa mi jasné, že jazykové požiadavky každého individuálneho výberového konania nemožno považovať až do uverejnenia oznámenia o výberovom konaní za úplne definované. To je ďalej potvrdené článkom 1 ods. 1 prílohy III

14 Možno zdôrazniť, že tým mám na mysli *akéhokoľvek* navrhovateľa bez ohľadu na to, či ide o jednotlivca alebo členský štát. Zdá sa, že implicitným predpokladom tvrdení Komisie je, že keďže Talianska republika je členským štátom, ktorý by bol privilegovaným navrhovateľom podľa článku 263 druhého odseku ZFEÚ, a je pravdepodobné, že by mohol priamo napadnúť Všeobecné pravidlá, mal to urobiť, a nie „čakať“ na to, kedy budú „uvedené do praxe“ individuálnym oznámením o výberovom konaní. Napriek tomu stačí uviesť, že to, čo sa Talianska republika rozhodla napadnúť, nie sú Všeobecné pravidlá, ale skôr individuálne výberové konania tak, ako boli uvedené v individuálnych oznámeniach.

15 Je to tak nielen v prípade výberových konaní s konkrétnymi jazykovými požiadavkami, ako sú výberové konania na právnikov-lingvistov, ale aj napríklad v prípade výberových konaní pre konkrétne agentúry EÚ, ktoré majú obmedzený počet pracovných jazykov. Mohlo by to tiež nastať v prípade výberových konaní pre agentúry alebo iné orgány nachádzajúce sa v členskom štáte, ktorého úradný jazyk sa odlišuje od troch predvolených jazykov, ak je znalosť tohto jazyka nevyhnutná pre plnenie úloh agentúry alebo orgánu.

k služobnému poriadku, v ktorom sa uvádza zoznam toho, čo musia oznámenia o výberovom konaní obsahovať. Podľa písmena f) tohto ustanovenia musia oznámenia o výberovom konaní uvádzať „v prípade potreby znalosť jazykov, požadovanú s ohľadom na špecifický charakter obsadzovaných pracovných miest“.

52. Nakoniec by som rád dodal, že názor Komisie, podľa ktorého sú napadnuté oznámenia aktmi, ktoré jednoducho potvrdzujú Všeobecné pravidlá, by viedol, pri dospení k celkovým logickým záverom, k mnohým absurdným výsledkom.

53. Po prvé z praktického hľadiska by individuálni navrhovatelia (bez privilegovaných práv) nemali žiadnu možnosť napadnúť nič, čo sa týka výberového konania. Na jednej strane by bolo pre nich dosť ťažké alebo takmer nemožné preukázať, že Všeobecné pravidlá sa ich „priamo a osobne týkajú“, ako to vyžaduje štvrtý odsek článku 263 ZFEÚ. Na druhej strane by nemohli napadnúť individuálne oznámenie, pretože by predstavovalo iba „potvrdenie“. Ochrana jednotlivcov by sa preto ocitla v nezávideniahodnej situácii, keďže by jednotlivec nemohol napadnúť vôbec nič.

54. Po druhé dvojmesačná lehota na podanie žaloby o neplatnosť uvedená v šiestom pododseku článku 263 ZFEÚ by vo väčšine prípadov nemohla byť splnená, pretože sa dá predpokladať, že väčšina oznámení o výberovom konaní bude zverejnená po uplynutí tejto lehoty. Problémy, pokiaľ ide o pozíciu, ako aj časové obmedzenia, sú ešte viac zhoršované skutočnosťou, že pri uverejňovaní Všeobecných pravidiel možno od jednotlivca len ťažko očakávať, že bude vedieť, či by mohol mať záujem zúčastniť sa na výberovom konaní organizovanom mesiace, alebo dokonca roky neskôr.

55. Po tretie prístup navrhnutý Komisiou by bol úplne nepredvídateľný. Možnosť napadnúť Všeobecné pravidlá by závisela od výberu jazyka, ktorý EPSO ponúka v každom nasledujúcom oznámení o výberovom konaní. Tento prístup by totiž znamenal, že ak by oznámenie o výberovom konaní obmedzovalo druhé jazyky na anglický, francúzsky alebo nemecký jazyk, nebolo by ho možné napadnúť, keďže by išlo iba o akt potvrdzujúci predvolené pravidlo Všeobecných pravidiel. Ak by však oznámenie o výberovom konaní stanovovalo inú voľbu druhých jazykov, bolo by ho možné napadnúť, pretože by sa nepovažovalo za potvrdzujúci akt.[16]

56. Podľa môjho názoru tieto argumenty jasne ukazujú, že každé individuálne oznámenie o výberovom konaní je aktom, ktorý môže byť napadnutý samostatne bez ohľadu na to, či sa požiadavky druhého jazyka, ktoré stanovuje, odchyľujú od predvoleného systému predpokladaného Všeobecnými pravidlami, alebo nie. Všeobecný súd sa teda nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 70 napadnutého rozsudku dospel k záveru, že „napadnuté oznámenia predstavujú akty, ktoré vyvolávajú záväzné právne účinky, pokiaľ ide o jazykový režim predmetných výberových konaní, a teda predstavujú napadnuteľné akty“.

57. Štvrtá časť prvého odvolacieho dôvodu je teda nedôvodná.

58. Ako som už uviedol v bode 45 vyššie, s prihliadnutím na tento záver sa teda argumenty uvedené Komisiou v ďalších častiach prvého odvolacieho dôvodu stávajú irelevantnými: keďže jednotlivé oznámenia o výberovom konaní mohli byť v každom prípade napadnuté samostatne, právna povaha Všeobecných pravidiel a to, či tieto mohli alebo nemohli byť napadnuté oddelene, sa na účely tohto odvolania stávajú irelevantnými.

16 Ako bod kontextu, bez toho, aby sa z tohto dôvodu vyvodil záver v prejednávanej veci, je možné uviesť že EPSO zrejme upustil od praxe zverejňovania Všeobecných pravidiel samostatne a uvedením odkazu na ne v každom oznámení o výberovom konaní. Zdá sa, že Všeobecné pravidlá sú systematicky integrované ako príloha ku každému oznámeniu o výberovom konaní. Pozri napríklad oznámenie o verejnom výberovom konaní EPSO/AD/338/17 s cieľom vypracovať rezervný zoznam administrátorov (AD 5) (Ú. v. EÚ C 99 A, 2017, s. 1), oznámenia o verejnom výberovom konaní EPSO/AD/354/17 s cieľom vypracovať rezervný zoznam lotyšských právnikov-lingvistov (AD 7) a EPSO/AD/355/17 s cieľom vypracovať rezervný zoznam maltských právnikov-lingvistov (AD 7) (Ú. v. EÚ C 418 A, 2017, s. 1) alebo oznámenie o verejnom výberovom konaní EPSO/AD/356/18 s cieľom vypracovať rezervný zoznam administrátorov (AD 5) (Ú. v. EÚ C 88 A, 2018, s. 1) (ďalej len „oznámenie o verejnom výberovom konaní 2018“).

59. Z tohto dôvodu navrhujem, aby Súdny dvor neposudzoval ďalšie časti prvého odvolacieho dôvodu. No pre úplnosť a z dôvodu, aby som v plnej miere poskytol Súdnemu dvoru asistenciu v prípade, ak by dospel k inému záveru, pokiaľ ide o právnu povahu oznámení, v krátkosti nižšie posúdim dané zostávajúce tri časti prvého odvolacieho dôvodu.

2. O prvej a tretej časti prvého odvolacieho dôvodu: právna povaha Všeobecných pravidiel

60. V prvej a tretej časti prvého odvolacieho dôvodu Komisia tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia pri výklade právnej povahy Všeobecných pravidiel. Komisia sa domnieva, že Všeobecné pravidlá majú záväzné účinky, keďže stanovujú jazykový právny rámec uplatniteľný na výberové konania, ktorý bol v oznámení o výberovom konaní iba potvrdený.

61. S prvou časťou návrhu Komisie musím súhlasiť: konkrétne, že Všeobecné pravidlá sú samy osebe napadnuteľným právnym aktom. No na rozdiel od druhej časti návrhu Komisie, a z dôvodov vysvetlených v predchádzajúcej časti týchto návrhov toto tvrdenie podľa môjho názoru v žiadnom prípade nebráni tomu, aby bolo možné napadnúť aj individuálne oznámenia o výberovom konaní.

62. Zdá sa, vzhľadom na ustálenú judikatúru Súdneho dvora, že Všeobecné pravidlá by sa mohli skutočne považovať za akty majúce *záväzné právne účinky*. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora všetky opatrenia prijímané inštitúciami Únie bez ohľadu na ich formu, ktoré majú vyvolávať záväzné právne účinky, sa považujú za „napadnuteľné akty“ v zmysle článku 263 ZFEÚ.[17] Na účely stanovenia, či napadnutý akt vyvoláva záväzné právne účinky, treba vychádzať z podstaty tohto aktu a posúdiť tieto účinky vzhľadom na objektívne kritériá, akými je obsah tohto aktu, a prípadne zohľadniť kontext, v akom bol tento akt prijatý, ako aj právomoci inštitúcie, ktorá je jeho autorom.[18]

63. Po prvé, pokiaľ ide o ich znenie, Všeobecné pravidlá sa nazývajú „pravidlá“, a nie „zásady“ ani „rámec“ a ani žiaden iný pojem naznačujúci iba odporúčací charakter. Sú tiež formulované vcelku obligatórne,[19] čím idú jasne nad rámec iba odporúčania alebo návrhu. Po druhé, pokiaľ ide o ich obsah, v úvodnej časti Všeobecných pravidiel sa výslovne uvádza, že sú (spolu s oznámením o výberovom konaní) „neoddeliteľnou súčasťou oznámenia o výberovom konaní“.

64. Po tretie na systémovej úrovni je možné odvodiť záväzný charakter Všeobecných pravidiel aj zo skutočnosti, že v praxi prinajmenšom vytvárajú povinnosti, ktoré vyplývajú samotnému EPSO. Všeobecné pravidlá naozaj ukladajú EPSO – prípadne konkrétnej inštitúcii organizujúcej verejnú výberové konania – *povinnosť odôvodniť* odchýlku od režimu, ktorú predpokladajú pri výbere druhého jazyka. Táto povinnosť výslovne sa od nich odchýliť alebo „neuplatniť“ Všeobecné pravidlá v konkrétnom oznámení o výberovom konaní s cieľom stanoviť inú voľbu jazykov nevyhnutne znamená, že Všeobecné pravidlá sú záväzné. Ak by neboli záväzné, nemohla by existovať ani povinnosť odôvodniť odchýlku od Všeobecných pravidiel.

17 Najnovšie pozri rozsudok z 20. februára 2018, Belgicko/Komisia (C-16/16 P, EU:C:2018:79, bod 31 a tam citovanú judikatúru).

18 Rozsudok z 20. februára 2018, Belgicko/Komisia (C-16/16 P, EU:C:2018:79, bod 32 a tam citovanú judikatúru).

19 Všeobecné pravidlá stanovujú, že „pokiaľ nie je v oznámení o výberovom konaní uvedené inak, voľba druhého jazyka je *obvykle* obmedzená na angličtinu, francúzštinu alebo nemčinu“ a následne stanovujú, že od uchádzačov sa „*vyžaduje*, aby absolvovali testy v druhom jazyku, ktorý sa vyberie spomedzi uvedených troch jazykov“ (kurzívou zvýraznil generálny advokát). Všeobecné usmernenia začínajú tým, že uvádzajú, že „potvrdzuje sa, že vo všeobecnosti sa vo výberových konaniach EPSO *budú* jazyky používať takto“ a neskôr dodávajú, že „hodnotiace centrá *sa budú* organizovať iba v druhom jazyku uchádzačov, pričom na výber je angličtina, francúzština a nemčina“ (kurzívou zvýraznil generálny advokát).

65. Okrem toho nemožno poprieť, že tento inštitucionálny rozmer, v ktorom záväzná povaha Všeobecných pravidiel zakladá povinnosť odôvodniť akékoľvek odchýlky od týchto pravidiel, má širšie dôsledky. Vytvorením tohto predvoleného režimu vo Všeobecných pravidlách vytvoril EPSO legitímne očakávania uchádzačov týkajúce sa pravidiel, ktoré sa majú dodržiavať nielen nimi, ale aj samotným úradom EPSO. Každý takýto nástroj prijatý inštitúciami alebo orgánmi EÚ sa teda môže odôvodnene vnímať ako (samo-) obmedzenie pri výkone ich voľnej úvahy v budúcnosti,[20] čím sa jasne posilňuje normatívny význam akéhokoľvek takéhoto dokumentu.

66. Stručne povedané, znenie a obsah Všeobecných pravidiel, ako aj ich kontext a zámer EPSO pri ich vypracovávaní poukazujú na to, že má záväzné právne účinky s tým, že predvolený režim sa bude uplatňovať na všetky výberové konania, pokiaľ ho EPSO jasne a výslovne nevylúči, čo by bolo potrebné odôvodniť v každom jednotlivom prípade.

67. Tento záver nijako nespochybňuje skutočnosť, že ako som už uviedol v bodoch 53 a 54 vyššie, podanie návrhu na zrušenie priamo a výlučne proti Všeobecným pravidlám by mohlo byť problematické, pokiaľ ide o oprávnenie a lehoty. Na individuálnej úrovni by bolo pre budúceho uchádzača v nadchádzajúcom výberovom konaní dosť ťažké preukázať, že je priamo a osobne dotknutý Všeobecnými pravidlami, aby bol oprávnený podať takýto návrh, ako to vyžaduje článok 263 štvrtý odsek ZFEÚ. No členský štát – ako je navrhovateľ v prejednávanej veci – alebo iný privilegovaný navrhovateľ nemusí preukázať žiadny takýto záujem.[21]

68. Aj keby sa však Všeobecný súd dopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že neuznal záväzné účinky Všeobecných pravidiel, prvá a tretia časť prvého odvolacieho dôvodu sú irelevantné. Keďže sa Všeobecný súd nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď dospel k záveru, že sporné oznámenia majú záväzné účinky, a tým správne umožnili ich súdne preskúmanie, skutočnosť, že tiež neuznal záväznú právnu silu Všeobecných pravidiel nemala žiaden vplyv na výrok jeho rozsudku.

3. O druhej časti prvého odvolacieho dôvodu: oprávnenia EPSO

69. Napokon druhou časťou prvého odvolacieho dôvodu sa Komisia dovoláva určenia nesprávneho právneho posúdenia pri výklade článku 7 ods. 1 prílohy III k služobnému poriadku, ktorý stanovuje oprávnenia EPSO, pokiaľ ide o to, že Všeobecný súd odmietol právomoc EPSO prijať „všeobecne záväzné a abstraktné normy“.

70. Opätovne uvádzam, že nepovažujem za potrebné, aby Súdny dvor riešil túto časť prvého odvolacieho dôvodu. Keďže kľúčové argumenty Všeobecného súdu týkajúce sa zrušenia napadnutých oznámení boli iného charakteru, nie je mi jasné, ako by mohlo spochybnenie predchádzajúcej poznámky Všeobecného súdu viesť k zrušeniu napadnutého rozsudku. Táto časť prvého odvolacieho dôvodu je teda irelevantná.

71. Napriek tomu by som rád zdôraznil, za predpokladu, že by mal byť akýkoľvek takýto argument posúdený, že by bola potrebná oveľa podrobnejšia diskusia v súvislosti so správnym výkladom článku 7 ods. 1 prílohy III k služobnému poriadku a posúdenia postavenia Všeobecných pravidiel vo svetle oprávnení prenesených na základe tohto ustanovenia na EPSO.

72. Článok 7 ods. 1 stanovuje, že EPSO je oprávnený na to, aby prijal potrebné opatrenia s cieľom zabezpečiť uplatňovanie *jednotných noriem* pri výberových konaniach na miesta zamestnancov Únie.

20 Pozri najmä rozsudok z 13. decembra 2012, Expedia (C-226/11, EU:C:2012:795, bod 28 a tam citovanú judikatúru).

21 Pozri napríklad rozsudok z 5. septembra 2012, Európsky parlament/Rada Európskej únie (C-355/10, EU:C:2012:516, bod 37 a tam citovaná judikatúra). Ako už bolo uvedené v poznámke pod čiarou 14 vyššie, táto skutočnosť však nemôže byť prezentovaná obrátene, že by naznačovala, že vzhľadom na to, že členský štát mohol potenciálne napadnúť Všeobecné pravidlá, táto skutočnosť robí z oznámení iba „potvrdzujúce akty“ (ale pravdepodobne len vo vzťahu k tomuto konkrétnemu členskému štátu).

73. Pri pohľade na text a jeho kontext a logiku na jednej strane nesúhlasím s trochu rozsiahlym a kategorickým zistením Všeobecného súdu v bode 56 napadnutého rozsudku, že v zmysle článku 7 ods. 1 by EPSO nikdy nemohol prijať „všeobecne záväzné a abstraktné normy“. Ak EPSO musí zabezpečiť uplatňovanie jednotných noriem vo výberových *konaniach*, to znamená vo všetkých výberových konaniach, nevyhnutne to znamená, že musí mať právomoc prijať všeobecné pravidlá, ktoré sa môžu uplatniť na budúce výberové konania, ako správne zdôraznila Komisia vo svojich písomných pripomienkach.

74. No na druhej strane, a na rozdiel od Komisie, sa domnievam, že *vecná* pôsobnosť právomocí zverených EPSO týmto ustanovením je oveľa menej jasná. EPSO môže určite prijať „všeobecne záväzné a abstraktné normy“ – alebo v zmysle textácie článku 7 ods. 1 „jednotné normy“ – pokiaľ ide o technickú organizáciu výberových konaní, ako je napríklad budúce a všeobecné rozhodnutie o type testov alebo otázok, ktoré sa majú použiť, (ne-)používanie počítačov, čas na vypracovanie testov, atď.

75. Mohol by však EPSO rovnako rozhodnúť o budúcnosti jazykového režimu v rámci inštitúcií? Je skutočne možné tvrdiť, že voľba jazykov výberových konaní, ktorá nepochybne ovplyvní jazyky, ktoré sa následne budú používať v inštitúciách, je jednoducho technickým alebo organizačným pravidlom pre výberové konanie pre zamestnancov a spadá pod pojem „jednotné normy“ v zmysle článku 7 ods. 1 prílohy III k služobnému poriadku?

76. Bez toho, aby som naznačoval, že existuje zámer tak urobiť, umožnenie takejto možnosti by mohlo byť nebezpečne blízke obchádzaniu nariadenia č. 1 a článku 342 ZFEÚ, ktorý stanovuje, že pravidlá upravujúce jazyky inštitúcií musia byť Radou určené jednomyseľne, bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia Štatútu Súdneho dvora Európskej únie [22]. Táto otázka má tiež veľmi silný časový rozmer. Dokonca aj dočasné odklonenie sa od jazykových pravidiel, ktoré by sa (správne) uplatňovali na výberové konania, bude mať pravdepodobne trvalé účinky na budúcu jazykovú rovnováhu v rámci inštitúcií. Súčasnosť tvorí budúcnosť, a takto tvarovaná budúcnosť čoskoro začne definovať objektívne potreby inštitúcií z hľadiska jazykov.

77. Preto aj napriek tomu, že napadla toto vyjadrenie Všeobecného súdu, bol by som prekvapený, keby sa Komisia v skutočnosti snažila riešiť túto významnú (ústavnú) otázku v kontexte tohto odvolania. Akákoľvek je skutočnosť, navrhujem Súdnemu dvoru, aby sa vo vzťahu k tejto časti prvého odvolacieho dôvodu vzhľadom na formu rozhodnutia, ktorého sa Komisia domáha v tomto odvolaní, vyjadril tak, že táto časť prvého odvolacieho dôvodu je irelevantná.

B. O druhom odvolacom dôvode

78. Prostredníctvom *prvej časti* druhého odvolacieho dôvodu Komisia tvrdí, že v bodoch 91 a 92 napadnutého rozsudku sa Všeobecný súd dopustil nesprávneho právneho posúdenia pri výklade článku 1d služobného poriadku. Podľa názoru Komisie Všeobecný súd nesprávne potvrdil na základe bodu 102 rozsudku z 27. novembra 2012, Taliansko/Komisia (ďalej len „rozsudok vo veci Taliansko/Komisia I“) [23], že obmedzenie voľby druhého jazyka predstavuje samo osebe diskrimináciu na základe jazyka. Komisia tvrdí, že tento bod odkazoval na povinnosť zverejnenia oznámení o výberovom konaní v *Úradnom vestníku Európskej únie* vo všetkých úradných jazykoch. Komisia tiež tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 92 napadnutého rozsudku rozhodol, že článok 1d služobného poriadku zakazuje diskrimináciu založenú na jazyku. Komisia tvrdí, že toto ustanovenie umožňuje za určitých podmienok rozdielne zaobchádzanie.

79. Táto časť druhého odvolacieho dôvodu je podľa môjho názoru nedôvodná.

22 Článok 64 Protokolu (č. 3) o štatúte Súdneho dvora Európskej únie.

23 C-566/10 P, EU:C:2012:752.

80. Po prvé odkaz, ktorý urobil Všeobecný súd na rozsudok vo veci Taliansko/Komisia I v bode 91 napadnutého rozsudku, predstavoval dodatočný odkaz uskutočnený na záver argumentu a začínal slovami „pozri v tomto zmysle“. Táto citácia zjavne nepredstavuje základ pre konštatovanie Všeobecného súdu, v danom bode, že obmedzenie voľby druhých jazykov predstavuje diskrimináciu na základe jazyka. Dôvody tohto záveru sú uvedené v bodoch predchádzajúcich napadnutému odkazu v bode 91. Týmto tvrdením sa zdá, že Komisia opäť napadla predbežný odkaz, ale nie podstatné dôvody tvrdenia Všeobecného súdu.

81. Po druhé z toho, že uviedol v bode 92 napadnutého rozsudku, že článok 1d služobného poriadku zakazuje diskrimináciu založenú na jazyku, nevyplýva, že Všeobecný súd zamýšľal vylúčiť možnosť odôvodniť takúto diskrimináciu za určitých podmienok. Všeobecný súd v bode 88 napadnutého rozsudku výslovne uviedol, že článok 1d umožňuje obmedzenia zásady zákazu diskriminácie.

82. Preto sa domnievam, že v bode 92 napadnutého rozsudku Všeobecný súd jednoducho pripomenul, že všeobecnou zásadou článku 1d je zákaz diskriminácie z akéhokoľvek dôvodu, akým je, *inter alia*, jazyk. Pri čítaní celej časti odôvodnenia Všeobecného súdu však z tohto tvrdenia nemožno vyvodiť, že Všeobecný súd rozhodol, že článok 1d neumožňuje za určitých podmienok odôvodniť takúto diskrimináciu.

83. V *druhej časti* druhého odvolacieho dôvodu Komisia tvrdí, že odseky 98 až 104 napadnutého rozsudku predstavujú nesprávne odôvodnenie, keďže Všeobecný súd neposudzoval, či boli Všeobecné pravidlá „oznámenia“ alebo „iné akty“ v zmysle bodu 91 rozsudku vo veci Taliansko/Komisia I. Komisia tiež tvrdí, že odôvodnenie napadnutého rozsudku je nedostatočné, pretože Všeobecný súd skúmal iba odôvodnenie výberu druhých jazykov obsiahnuté v napadnutých oznámeniach, ale nie odôvodnenie uvedené vo Všeobecných pravidlách.

84. Táto časť druhého odvolacieho dôvodu je podľa môjho názoru tiež nedôvodná.

85. Je pravda, že v bode 91 rozsudku vo veci Taliansko/Komisia I Súdny dvor po prvé uviedol, že inštitúcie dotknuté výberovými konaniami nikdy neprijali rokovacie poriadky v zmysle článku 6 nariadenia č. 1. Ďalej dodal, že Komisia „neuviedla *iné právne akty*, napr. *oznámenia*, v ktorých by boli stanovené kritériá obmedzenia výberu jazyka ako druhého jazyka pre účasť vo výberových konaniach“ (kurzívou zvýraznil generálny advokát). Nakoniec uviedol, že sporné oznámenia o výberových konaniach „neobsahujú odôvodnenie, ktoré by opodstatňovalo výber predmetných troch jazykov“. Táto posledná veta v podstate tvorila jadro odôvodnenia Súdneho dvora, keďže v bode 90 tohto rozsudku uviedol, že „pravidlá obmedzujúce výber druhého jazyka musia stanovovať jasné, objektívne a predvídateľné kritériá, ktoré zaručia, aby sa uchádzači v dostatočnom predstihu mohli oboznámiť s požadovanými jazykovými podmienkami a mohli sa pripraviť na výberové konania za čo najlepších podmienok“.

86. Nie je mi však jasné, akým spôsobom by toto osobitné odôvodnenie Súdneho dvora mohlo viesť k dôsledkom, ktoré mu Komisia zjavne pripísala. Nejaví sa mi, že by v bode 91 rozsudku vo veci Taliansko/Komisia I Súdny dvor stanovil akékoľvek kritériá, na základe ktorých by sa mala posudzovať právna povaha týchto oznámení, a už vôbec neuviedol, že takéto posúdenie by sa v skutočnosti malo vykonať s cieľom „spustiť“ to, čo bolo uvedené v bode 91. Odkaz na „*iné právne akty*, napr. *oznámenia*“ podľa môjho názoru jednoducho znamená, že inštitúcia musí prijať také opatrenia (akejkoľvek povahy), aby účastníci mohli vopred vedieť, čo sa od nich bude očakávať. Preto skutočnosť, že Všeobecný súd v napadnutom rozsudku neskúmal, či Všeobecné pravidlá predstavujú takéto oznámenia na účely stanoviska Súdneho dvora v bode 91, nemôže v žiadnom prípade poškodiť jeho odôvodnenie.

87. Komisia tiež tvrdí, že Všeobecný súd nepreskúmal odôvodnenie výberu druhých jazykov stanoveného vo Všeobecných pravidlách. V rozsahu, v akom sa toto tvrdenie, ako to zjavne uznáva aj samotná Komisia, neprekrýva s otázkami týkajúcimi sa a riešenými v rámci prvého odvolacieho dôvodu, [24] postačuje pripomenúť, že Všeobecný súd v napadnutom rozsudku preskúmal odôvodnenie obsiahnuté nielen v napadnutých oznámeniach, ale aj vo Všeobecných pravidlách (bod 115) a vo Všeobecných usmerneniach (bod 116).

88. V dôsledku toho sú všetky tvrdenia uvedené v druhom odvolacom dôvode Komisie nedôvodné.

C. O treťom odvolacom dôvode

89. Tretí odvolací dôvod sa týka zákonnosti obmedzenia výberu druhého jazyka pre výberové konania na anglický, francúzsky a nemecký jazyk. Prvá časť tohto odvolacieho dôvodu sa týka výkladu článku 27 služobného poriadku a jeho presného vzťahu k jeho článku 28 písm. f) (1). Druhá a tretia časť sa týkajú parametrov, ktoré si Všeobecný súd vybral na preskúmanie zákonnosti oznámení o výberovom konaní a intenzity preskúmania, ktoré vykonal (pododsek 2).

1. O prvej časti tretieho odvolacieho dôvodu: vzťah medzi článkami 27 a 28 f) služobného poriadku – je jazyk spôsobilosťou?

90. V prvej časti tretieho odvolacieho dôvodu Komisia tvrdí, že napadnutý rozsudok je postihnutý nesprávnym výkladom článku 28 písm. f) služobného poriadku obsiahnutého v bode 106 predmetného rozsudku. V tomto bode Všeobecný súd uviedol, že len cieľ získať kandidátov, ktorí budú schopní okamžite plniť pracovné úlohy, môže odôvodniť diskrimináciu založenú na jazykoch. Naopak, Všeobecný súd uviedol, že cieľ vybrať zamestnancov najvyššej úrovne spôsobilosti, výkonnosti a bezúhonnosti nemôže odôvodniť takúto diskrimináciu. Je to preto, že tieto vlastnosti sú zjavne nezávislé od jazykových znalostí.

91. Komisia tvrdí, že podľa článku 28 písm. f) služobného poriadku je znalosť jazykov jednou z podmienok, ktoré je potrebné splniť na získanie pracovnej pozície v inštitúciách. Domnieva sa teda, že tieto znalosti sú súčasťou požiadavky na „spôsobilosť“ v zmysle článku 27 služobného poriadku.

92. Z hľadiska textového významu je pojem „spôsobilosť“ použitý v článku 27 možné definovať ako „disponovanie prostriedkami alebo zručnosťami niečo urobiť“ [25] alebo ako „schopnosť niečo robiť“ [26]. Myšlienka stojaca za pojmom „spôsobilosť“, ktorý súvisí so „schopnosťou“ alebo disponovaním zručnosťou niečo „urobiť“ je taktiež potvrdená inými jazykovými verziami služobného poriadku, ktoré používajú pojmy „compétence“ [27] (vo francúzštine), „Befähigung“ [28] (v nemčine), „competenza“ [29] (v taliančine), „competencia“ [30] (v španielčine) alebo „způsobilost“ [31] (v češtine).

24 Uvedené v bodoch 46 až 68 vyššie.

25 *Concise Oxford English Dictionary* [Stručný oxfordský anglický slovník]. 11. vyd., SOANES, C., STEVENSON, A.(eds.). Oxford: Oxford University Press, 2004.

26 Online *Merriam-Webster Dictionary* [Online slovník Merriam-Webster] (dostupný na https://www.merriam-webster.com).

27 „Capacité reconnue en telle ou telle matière en raison de connaissances possédées et qui donne le droit d'en juger“: *Le petit Larousse illustré*, Paríž: Larousse, 2011.

28 „Das Befähigtsein; Eignung; Tauglichkeit; Begabung“: *Duden. Deutches Universalwörterbuch*, 6. vyd., Mannheim, Leipzig, Viedeň, Zürich: Dudenverlag, 2006.

29 „L'essere competente“ definujúce „competente“ ako „che ha la capacità, le qualità, le conoscenze, l'esperienza necessarie a fare bene qualcosa, a ben valutare, giudicare e sim.; esperto“: *Dizionario italiano Garzanti*, Miláno: Garzanti Linguistica, 2005.

30 „Pericia, aptitud o idoneidad para hacer algo o intervenir en un asunto determinado“: *Diccionario de la lengua española*, 23. vyd., Barcelona: Real Academia Española, Espasa Libros, 2014.

31 *Slovník spisovné češtiny*, 4. vyd., Praha: Akademie, 2009, definuje „způsobilý“ ako „mající k něčemu potřebné schopnosti, předpoklady“.

93. Presný význam pojmu „spôsobilosť“ použitého v článku 27 by sa tiež mohol systematicky posudzovať s odkazom na článok 28 služobného poriadku. Článok 28 služobného poriadku stanovuje „podmienky“, za ktorých môže byť úradník vymenovaný, vrátane, podmienky v bode f), ktorá stanovuje, že kandidát „predloží doklad o dôkladnej znalosti jedného z jazykov [Únie] a o uspokojivej znalosti ďalšieho jazyka [Únie] v rozsahu potrebnom na plnenie jeho povinností“.

94. Článok 28 však obsahuje zmes rôznych prvkov. Niektoré z týchto prvkov by mohli byť klasifikované ako podmienky „oprávnenosti“, ako podmienka štátnej príslušnosti jedného z členských štátov a disponovanie všetkými právami náležiacimi občanovi (bod a), splnenie všetkých povinností týkajúcich sa vojenskej služby (bod b) a fyzická schopnosť plniť svoje povinnosti (bod e). Naopak, ostatné prvky sa javia ako podmienky týkajúce sa „schopnosti“ úradníka, ako napríklad poskytnutie záruky o tom, že spĺňa morálne požiadavky potrebné na výkon funkcie (bod c) alebo absolvovanie výberového konania na základe kvalifikácií alebo skúšok, alebo kvalifikácií aj skúšok (bod d).

95. Vzhľadom na túto zmes rôznych prvkov sa domnievam, že je možné iba v limitovanej miere, ak vôbec, vyvodiť jasný záver z takého systematického argumentu a zo vzťahu medzi článkami 27 a 28 služobného poriadku, aby sa preukázalo, či sa má jazyk kvalifikovať ako „vedomosť“ alebo ako „spôsobilosť“ v zmysle článku 27 služobného poriadku.

96. Okrem toho nie je možné vyvodiť jasné usmernenie k tejto otázke ani z rozsudku vo veci Taliansko/Komisia I, v ktorom Súdny dvor rozhodol, že „je povinnosťou inštitúcií v tejto súvislosti vyvážiť legitímny cieľ odôvodňujúci obmedzenie počtu jazykov výberových konaní a cieľ vybrať uchádzačov s najvyššou úrovňou spôsobilosti“. [32]

97. Napokon je tiež zrejmé, že chápanie pojmu „spôsobilosť“ s ohľadom na jazykové znalosti by mohlo byť do určitej miery závislé od kontextu, najmä vzhľadom na obsadzovanú pracovnú pozíciu. Napríklad v prípade pracovnej pozície prekladateľa, tlmočníka alebo právnika-lingvistu by znalosť jazykov mohla ľahšie zapadnúť do pojmu „spôsobilosť“ alebo „schopnosť“ ako v prípade iných, menej jazykovo závislých pracovných pozícií. [33]

98. Osobne by som nemal veľké ťažkosti na základe prirodzeného významu použitých slov zahrnúť znalosť jazykov pod pojem „spôsobilosť“ v zmysle článku 27 služobného poriadku. [34] Mám však o niečo väčší problém s tým, prečo by takýto doplnkový bod odôvodnenia Všeobecného súdu uvedený v bode 106 napadnutého rozsudku mal mať veľký význam v rámci tohto odvolania. Podľa môjho názoru, aj keby Súdny dvor konštatoval, že znalosť jazyka, ako to vyžaduje článok 28 písm. f), môže byť kvalifikovaná ako „spôsobilosť“ v zmysle článku 27 služobného poriadku, stále by to neviedlo žiadnym spôsobom k zrušeniu napadnutého rozsudku. [35]

99. V skutočnosti boli napadnuté oznámenia zrušené v podstate z nedostatku dostatočného odôvodnenia obmedzenia voľby druhého jazyka. Bod 106 napadnutého rozsudku sa však netýka tejto otázky. Prvá časť tretieho odvolacieho dôvodu sa teda javí ako irelevantná.

32 Domnievam sa, že slovné spojenie „the most competent candidates [najschopnejší kandidáti]“ malo, čo sa týka podstaty, skôr znamenať „uchádzači s najvyššou úrovňou spôsobilosti“, keďže v iných jazykových verziách rozsudku Súdny dvor použil rovnaké znenie, ktoré sa nachádza v príslušnej jazykovej verzii článku 27 služobného poriadku (napríklad „ayant les plus hautes qualités de compétence“ vo francúzskom znení rozsudku, alebo „dotati delle più alte qualità di competenza“ v talianskom jazyku, ktorý bol jazykom konania).

33 Pozri v tomto zmysle rozsudok zo 17. decembra 2015, Taliansko/Komisia (T-510/13, neuverejnený, EU:T:2015:1001, bod 102).

34 Napriek tomu, že jazykové znalosti možno považovať za spôsobilosť posudzovanú v čase menovania úradníka, pochopiteľne nejde o spôsobilosť, ktorá musí byť v danom čase posudzovaná *výlučne*. Toto potvrdzuje článok 45 ods. 2 služobného poriadku, podľa ktorého sú pred svojím prvým povýšením zamestnanci povinní preukázať schopnosť pracovať v treťom jazyku. Znalosť jazykov je teda spôsobilosťou, ktorú je možné získať. To však samo osebe nevylučuje možnosť posúdenia znalosti jazykov v rámci výberového konania: ako Súdny dvor uviedol v bode 97 rozsudku Taliansko/Komisia I „je… povinnosťou inštitúcií *zachovať rovnováhu medzi legitímnym cieľom, ktorý odôvodňuje obmedzenie počtu jazykov výberových konaní*, a možnosťami prijatých úradníkov naučiť sa v inštitúciách jazyky, ktoré sú potrebné pre záujem služby“ (kurzívou zvýraznil generálny advokát).

35 Podľa môjho názoru by rozhodujúcou otázkou súvisiacou s bodom 106 rozsudku Všeobecného súdu malo byť skôr, aké (objektívne a primerané) dôvody môžu byť skutočne použité pri ukladaní obmedzení jazykov v procese výberových konaní, ako aj systémové spojenie medzi článkom 27 a článkom 1d ods. 6 služobného poriadku. Táto otázka však nie je predmetom tohto odvolania.

2. O druhej a tretej časti tretieho odvolacieho dôvodu: rozsah a intenzita preskúmania zákonnosti oznámení o výberovom konaní

100. V druhej časti tretieho odvolacieho dôvodu Komisia spochybňuje parametre alebo kritériá použité Všeobecným súdom v bodoch 107 až 117 napadnutého rozsudku pri preskúmavaní zákonnosti oznámení o výberovom konaní. Tvrdí, že rozsudok je založený na nesprávnom výklade rozsahu voľnej úvahy, ktorú má EPSO pri určovaní kritérií spôsobilosti, ktoré sú uchádzači povinní splniť. Komisia zdôrazňuje, že Súdny dvor iba konštatoval v bode 90 rozsudku vo veci Taliansko/Komisia I, „že pravidlá obmedzujúce výber druhého jazyka musia stanovovať *jasné, objektívne a predvídateľné kritériá*, ktoré zaručia, aby sa uchádzači v dostatočnom predstihu mohli oboznámiť s požadovanými jazykovými podmienkami a mohli sa pripraviť na výberové konania za čo najlepších podmienok“ (kurzívou zvýraznil generálny advokát). To však neodôvodňuje konštatovanie Všeobecného súdu v bode 152 napadnutého rozsudku v tom zmysle, že EPSO mal poskytnúť „špecifické a overiteľné“ prvky.

101. V tretej časti tretieho odvolacieho dôvodu Komisia tiež kritizuje intenzitu preskúmania vykonaného Všeobecným súdom v bodoch 120 až 144 napadnutého rozsudku. Domnieva sa, že Všeobecný súd prekročil hranice svojej právomoci súdneho preskúmania a nahradil administratívu, keď posudzoval údaje predložené Komisiou a dospel k záveru, že tieto údaje nie sú spôsobilé podporiť argumenty odôvodňujúce obmedzenie druhého jazyka.

102. Komisia tak v druhej, ako aj v tretej časti tretieho odvolacieho dôvodu v podstate tvrdí, že Všeobecný súd prekročil hranice svojej právomoci súdneho preskúmania a rovnako nezohľadnil širokú mieru voľnej úvahy, ktorú má EPSO k dispozícii pre definovanie, v mene inštitúcií, kritérií (jazykovej) spôsobilosti, ktoré musia uchádzači splniť.

103. Nesúhlasím.

104. Na úvod je potrebné pripomenúť, že prvostupňové preskúmanie pred súdmi Únie je *úplným* súdnym preskúmaním. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že preskúmanie zákonnosti stanovené v článku 263 ZFEÚ zahŕňa preskúmanie zo skutkového, ako aj z právneho hľadiska, čo znamená, že súd Únie má, *inter alia*, právomoc posúdiť dôkazy.[36] Preto môže Všeobecný súd preskúmať všetky skutočnosti, ktoré inštitúcia predkladá na podporu svojho rozhodnutia.

105. Rovnako treba zdôrazniť, že väčšina dôvodov týkajúcich sa obmedzenia druhého jazyka, ktoré sú obsiahnuté v napadnutých oznámeniach a vo Všeobecných pravidlách, konkrétne tie prvky odôvodnenia zvolené a ponúkané EPSO na podporu svojho rozhodnutia, sú *faktické tvrdenia*.

106. Okrem iného napadnuté oznámenia zahŕňajú informáciu,[37] že z dlhodobej praxe vyplýva, že „… v internej komunikácii [inštitúcií EÚ]… najpoužívanejšími jazykmi sú angličtina, francúzština a nemčina“ a stanovujú, že tieto sú aj jazykmi najčastejšie potrebnými pre účely „externej komunikácie a vybavovania úradných vecí“. Dopĺňajú, že tieto sú „najpoužívanejšími druhými jazykmi v Európskej únii a jazykmi, ktoré sa ako druhý jazyk učí v Európskej únii najviac ľudí“. Podľa oznámení prostredníctvom obmedzení jazykov, ktoré sa majú používať v hodnotiacich centrách, v ktorých sa posudzujú špecifické kompetencie, „môžu inštitúcie EÚ vyhodnotiť schopnosť uchádzačov okamžite pracovať v prostredí, ktoré sa takmer zhoduje s realitou daného pracovného miesta“.

36 Pozri napríklad rozsudok z 10. júla 2014, Telefónica a Telefónica de España/Komisia (C-295/12 P, EU:C:2014:2062, bod 53 a tam citovaná judikatúra); pozri tiež rozsudky z 8. decembra 2011, Chalkor/Komisia (C-386/10 P, EU:C:2011:815, bod 67) a zo 6. novembra 2012, Otis a i. (C-199/11, EU:C:2012:684, bod 63).

37 Úplné znenie odôvodnenia, ktoré obsahuje oznámenie o všeobecnom výberovom konaní, je uvedené v bode 24 vyššie. Korešpondujúca časť oznámenia o výberovom konaní týkajúcom sa ochrany údajov je vyhotovená za v podstate rovnakých podmienok.

107. Všeobecné pravidlá, ako aj Všeobecné usmernenia, ktoré sú k nim priložené, obsahujú predovšetkým veľmi podobné odôvodnenia, ktoré majú faktickú povahu. Okrem toho všeobecné usmernenia stanovujú ďalšie prvky, napríklad tvrdenie, že tradične sa používa angličtina, francúzština a nemčina „na rokovaniach členov inštitúcií“. Tvrdia, že „takisto ide o najčastejšie používané jazyky pri internej aj externej komunikácii. Potvrdzujú to aj štatistiky zdrojových jazykov textov, ktoré prekladajú prekladateľské služby inštitúcií“. Tieto voľby jazykov sú tiež „odôvodnené povahou predmetných testov“, ktorými sú „metódy hodnotenia založené na kompetenciách“. Vo Všeobecných usmerneniach sa tiež uvádza, že tieto tri jazyky sa najčastejšie vyučujú ako cudzie jazyky a sú to tiež jazyky „o ktorých sa ľudia domnievajú, že je najužitočnejšie sa ich naučiť“. Napokon sa tiež odvolávajú na štatistiky, podľa ktorých boli tieto jazyky najčastejšie vybraným druhým jazykom účastníkmi vo výberových konaniach v roku 2005 a tiež v roku 2010.

108. Zo svojej podstaty sú všetky tieto výroky faktickými tvrdeniami, ktoré samozrejme môžu, a ak budú tvoriť dôvody pre určité správne rozhodnutie, aj by mali byť, súdne preskúmané, ak budú napadnuté pred súdmi Únie. Zastávam preto názor, že Všeobecný súd sa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď vykonal posúdenie týchto faktických tvrdení obsiahnutých v napadnutých oznámeniach, vo Všeobecných pravidlách a vo Všeobecných usmerneniach.

109. Takisto sa Všeobecný súd nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď preskúmal ďalšie dôkazy predložené Komisiou v priebehu prvostupňového konania, ktoré mali tiež formu skutkových tvrdení. Týmito dodatočnými vyhláseniami Komisia predostrela tvrdenie, že angličtina, francúzština a nemčina sú: i) tromi hlavnými jazykmi pri rokovaniach inštitúcií Únie, ii) jazykmi, do ktorých sú prekladané takmer všetky dokumenty zo strany Generálneho riaditeľstva pre jazyky, iii) jazykmi, ktorými najčastejšie hovoria jej úradníci a zástupcovia, a iv) jazykmi, ktoré sa častejšie študujú a používajú ako cudzie jazyky v členských štátoch. Posudzovanie takýchto faktických tvrdení s ohľadom na dôkazy predložené účastníkmi konania je opäť presne to, čo majú súdy Únie v prvostupňovom konaní robiť. [38]

110. Zdá sa mi, že v chápaní pojmu „miera voľnej úvahy“ Komisia spája dve rôzne problematiky: skutočnosť, že inštitúcia má v medziach zákona voľnosť, aby si vybrala, čo chce, ako si to želá uskutočniť, a aké dôvody chce verejne prezentovať a uviesť v súvislosti s daným rozhodnutím, čo určite neznamená, hneď ako bude táto jej voľba uplatnená, že uvedené dôvody sú imúnne voči preskúmaniu.

111. (Široká) miera voľnej úvahy zahŕňa v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora určitú mieru voľnej úvahy pri posudzovaní a záveroch, ktoré sa majú vyvodiť z faktov, najmä tých, ktoré sú veľmi technické alebo politické. [39] Ako však Súdny dvor potvrdil v súvislosti s viacerými hmotnoprávnymi oblasťami, ako je právo hospodárskej súťaže, [40] štátna pomoc [41] alebo spoločná zahraničná a bezpečnostná politika, [42] skutočnosť, že orgány majú možnosť voľnej úvahy nechráni faktické tvrdenia a vyhlásenia prijaté pri rozhodovaní v týchto oblastiach pred potenciálnym súdnym preskúmaním, a to najmä pred preskúmaním, či skutočnosti, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie, boli presne uvedené a umožňujú urobiť takýto záver. Napokon sú aj ďalšie oblasti, napríklad doprava [43] alebo poľnohospodárstvo, [44] kde by uznaná širšia miera voľnej úvahy mohla skutočne znamenať, že by

38 Ako uviedol Súdny dvor v rozsudku z 10. júla 2014, Telefónica and Telefónica de España/Komisia (C-295/12 P, EU:C:2014:2062, bod 56 a tam citovaná judikatúra) „súdu Únie tak prináleží, aby vykonal preskúmanie zákonnosti na základe skutočností, ktoré predložil žalobca na podporu svojich žalobných dôvodov, a nemôže sa v snahe vyhnúť sa vykonaniu podrobného vecného a právneho preskúmania opierať o mieru voľnej úvahy Komisie, pokiaľ ide o posúdenie týchto skutočností“.

39 Pozri napríklad návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Léger vo veci Rica Foods/Komisia (C-40/03 P, EU:C:2005:93, body 45 až 49).

40 Pozri rozsudok z 15. februára 2005, Komisia/Tetra Laval (C-12/03 P, EU:C:2005:87, bod 39); pozri tiež rozsudky z 8. decembra 2011, Chalkor/Komisia (C-386/10 P, EU:C:2011:815, bod 54), a z 10. júla 2014, Telefónica a Telefónica de España/Komisia (C-295/12 P, EU:C:2014:2062, bod 54).

41 Napríklad rozsudok z 8. mája 2003, Taliansko a SIM 2 Multimedia/Komisia (C-328/99 a C-399/00, EU:C:2003:252, bod 39).

42 Napríklad rozsudok z 21. apríla 2015, Anbouba/Rada (C-605/13 P, EU:C:2015:248, body 41 a 45).

43 Napríklad rozsudok zo 16. apríla 1991, Schiocchet/Komisia (C-354/89, EU:C:1991:149, bod 14).

44 Napríklad rozsudok z 22. novembra 2001, Holandsko/Rada (C-301/97, EU:C:2001:621, bod 74 a tam citovaná judikatúra).

intenzita preskúmania mohla byť pravdepodobne nižšia. V týchto oblastiach súd Únie overuje iba to, či výkon tejto voľnej úvahy obsahuje zjavnú chybu alebo predstavuje zneužitie právomoci alebo či inštitúcia jednoznačne prekročila hranice svojej voľnej úvahy. No ani v týchto prípadoch však nie je opätovné preskúmanie v žiadnom prípade vylúčené.

112. V skratke, miera voľnej úvahy, ktorou disponoval orgán v prejednávanej veci, samozrejme zahŕňala výber toho, či a ako potenciálne obmedziť používanie druhého jazyka vo výberových konaniach. Zahŕňala tiež výber typu argumentov, na ktoré sa odvoláva v súvislosti s týmto typom potenciálnych obmedzení. [45] Keď sa však EPSO rozhodol odôvodniť určitú voľbu druhých jazykov na základe súboru faktických tvrdení o tom, ako sa tieto jazyky používali a používajú v Európe, a to tak v rámci inštitúcií, ako aj mimo nich, takéto druhy vyhlásení, na ktoré sa odvolávajú oznámenia, Všeobecné pravidlá a Všeobecné usmernenia, podliehajú možnosti preskúmania zo strany súdov Únie. Pri výkone tohto preskúmania Všeobecný súd nijako nenahradil svoje vlastné posúdenie tým, ktoré mal správny orgán: jednoducho preskúmal argumenty predložené správnym orgánom na účely posúdenia.

113. Rád by som zdôraznil, že to nevyhnutne neznamená, že súhlasím so všetkými zisteniami Všeobecného súdu uskutočnenými v rámci jeho rozsiahleho a dôkladného posúdenia tvrdení predložených Komisiou. To ani nie je potrebné, pretože posúdenie skutkových okolností je úlohou súdu prvého stupňa. [46] Napriek tomu však súhlasím s celkovým rozhodnutím veci v zmysle zrušenia napadnutých oznámení.

114. Bolo by možné dodať ako poznámku na doplnenie že rovnaký výsledok by bol v skutočnosti dosiahnutý aj v prípade vykonania preskúmania (*quod non*) s nižšou intenzitou, ako to uvádza Komisia. Jednoducho je stále pravda, že pri spoločnom posúdení jednotlivé tvrdenia EPSO vychádzajú z rôznych smerov. Preto sú nekonzistentné, pokiaľ ide o presné obmedzenie druhého jazyka výberového konania na anglický, francúzsky a nemecký jazyk, a to opäť na úrovni faktických tvrdení presne a vždy poukazujúcich na tieto tri jazyky. Niektoré z týchto argumentov odôvodňujú voľbu jedného z týchto jazykov (angličtinu), zatiaľ čo iné zdôvodňujú výber viac ako jedného, ale nie vždy tých istých.

115. Preto sa domnievam, že Všeobecný súd neprekročil hranice svojej právomoci súdneho preskúmania pri posudzovaní skutkových tvrdení proti dôkazom predloženým na ich podporu. Druhá a tretia časť tretieho odvolacieho dôvodu sú preto nedôvodné.

D. O štvrtom odvolacom dôvode: obmedzenie komunikačných jazykov medzi uchádzačmi a úradom EPSO – vzťah medzi nariadením č. 1 a služobným poriadkom

116. Prostredníctvom štvrtého odvolacieho dôvodu Komisia tvrdí, že Všeobecný súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia pri výklade článku 2 nariadenia č 1, pokiaľ ide o otázku, či obmedzenie komunikačných jazykov medzi uchádzačmi a úradom EPSO predstavuje diskrimináciu. Komisia kritizuje výklad v bodoch 183 až 185 napadnutého rozsudku vo veci Taliansko/Komisia I. Konkrétne sa Komisia domnieva, že Všeobecný súd nemal vyvodiť z bodov 68 a 69 rozsudku vo veci

45 Možno opätovne pripomenúť, že požiadavka stanovená Súdnym dvorom v rozsudku vo veci Taliansko/Komisia I (pozri bod 85 vyššie) spočíva v tom, že musia existovať jasné, objektívne a predvídateľné kritériá, o ktorých budú uchádzači vopred vedieť. V súvislosti s tým, aké typy argumentov možno použiť na stanovenie takýchto kritérií, nebolo uvedené nič.

46 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora, keďže odvolanie sa obmedzuje na právne otázky, má Všeobecný súd výlučnú právomoc na to, aby zistil a posúdil relevantné skutočnosti a dôkazy. Posúdenie týchto skutkových okolností a dôkazov teda nie je, okrem prípadu skreslenia skutkových okolností a dôkazov právnou otázkou, ktorá ako taká podlieha preskúmaniu Súdnym dvorom v odvolacom konaní: pozri napríklad rozsudky z 28. júna 2005, Dansk Rørindustri a i./Komisia (C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, bod 177), a z 28. februára 2018, mobile.de/EUIPO (C-418/16 P, EU:C:2018:128, bod 65).

Taliansko/Komisia I, že nariadenie č. 1 sa vzťahuje na všetkých uchádzačov. Podľa Komisie sa tieto body týkali povinnosti uverejniť oznámenia o výberovom konaní v *Úradnom vestníku* vo všetkých úradných jazykoch. V prejednávanej veci by sa uplatnil článok 1d služobného poriadku, ktorý by slúžil ako právny základ pre obmedzenie komunikačných jazykov medzi uchádzačmi a EPSO.

117. Tento odvolací dôvod teda v podstate vyvoláva otázku, či sa služobný poriadok vzťahuje na uchádzačov vo výberovom konaní, a ak je to tak, od ktorého okamihu. Na účely zistenia odpovede na túto otázku však treba najskôr riešiť všeobecnejšiu otázku: aký je vzťah medzi nariadením č. 1 a služobným poriadkom?

118. V tejto časti najskôr preskúmam tvrdenia účastníkov konania týkajúce sa uplatniteľnosti každého z týchto pravidiel na uchádzačov vo výberovom konaní (1) predtým, ako objasním, ako by mali byť podľa môjho názoru vykladané odseky 68 a 69 rozsudku vo veci Taliansko/Komisia I (2). Potom posúdim rozsah pôsobnosti služobného poriadku (3) a dospejem k názoru, že by sa mali vzťahovať na uchádzačov v okamihu, keď podajú prihlášku do konkrétneho výberového konania (4). Nariadenie č. 1 si však ako všeobecný právny rámec pre jazyky zachováva určitú úlohu tak v rámci výberových konaní, ako aj v neskorších fázach (5). Tieto zistenia povedú k záveru, že štvrtý odvolací dôvod Komisie je opodstatnený. Keďže táto skutočnosť nemení výsledok konania pred Všeobecným súdom, navrhujem Súdnemu dvoru, aby pristúpil v rámci rozsahu štvrtého odvolacieho dôvodu k nahradeniu odôvodnenia Všeobecného súdu (6).

1. Tvrdenia účastníkov konania týkajúce sa pravidiel platných pre účastníkov výberového konania

119. Komisia na pojednávaní tvrdila, že v čase uverejnenia oznámení o výberovom konaní v *Úradnom vestníku* sa nariadenie č. 1 a služobný poriadok uplatňujú súbežne. To by bolo odôvodnené skutočnosťou, že na jednej strane služobný poriadok stanovuje, že oznámenia o verejných výberových konaniach musia byť uverejnené v *Úradnom vestníku* a na druhej strane nariadenie č. 1 stanovuje, že *Úradný vestník* musí byť uverejnený vo (všetkých) úradných jazykoch. Komisia ďalej tvrdila, že keď uchádzač podá prihlášku, prestane sa na neho vzťahovať nariadenie č. 1 a bude sa na neho vzťahovať iba služobný poriadok.

120. Naopak, Talianska republika a Španielske kráľovstvo tvrdili, že výberové konania sa riadia iba samotným nariadením č. 1. Služobný poriadok by sa stal uplatniteľným neskôr, čo ani jeden z účastníkov konania bližšie nešpecifikoval, ale v každom prípade by sa neuplatňovali na uchádzačov, ktorí by teda podliehali iba nariadeniu č. 1. Z toho dôvodu by pre mňa logicky vyplývalo, že v zmysle tohto názoru by sa celé výberové konanie potom muselo riadiť nariadením č. 1 a služobný poriadok by sa stal uplatniteľným až vtedy, keď sa úradník ujme svojej funkcie.

2. Rozsudok vo veci Taliansko/Komisia I

121. Na úvod je potrebné uviesť, že vzhľadom na tvrdenia Komisie na podporu tohto odvolacieho dôvodu je dôležité objasniť význam a rozsah zistení Súdneho dvora v bodoch 68 a 69 rozsudku vo veci Taliansko/Komisia I. V bode 68 Súdny dvor uviedol, že hoci sa neprijali osobitné právne predpisy, najmä na základe článku 6 nariadenia č. 1, „zo žiadneho právneho aktu nemožno vyvodiť, že by vzťahy medzi týmito inštitúciami a ich úradníkmi a zamestnancami boli úplne vylúčené z pôsobnosti nariadenia č. 1“. V bode 69 Súdny dvor dodal: „*A fortiori* platí uvedené v prípade vzťahov medzi inštitúciami a uchádzačmi externého výberového konania, ktorí v zásade nie sú ani úradníkmi, ani zamestnancami“.

122. S cieľom posúdiť význam a rozsah týchto vyhlásení, najmä bodu 69, je dôležité ich uviesť v kontexte príslušnej časti odôvodnenia Súdneho dvora, v ktorom boli predložené. V rozsudku vo veci Taliansko/Komisia I Súdny dvor preskúmal povinnosť týkajúcu sa *uverejnenia* oznámení o výberovom konaní, v rámci ktorého boli sporné oznámenia o výberovom konaní uverejnené v plnom znení iba

v anglickom, francúzskom a nemeckom znení *Úradného vestníka*. Vyjadrenie Súdneho dvora týkajúce sa uplatniteľnosti nariadenia č. 1 na uchádzačov v externom výberovom konaní sa preto uskutočnilo vo vzťahu k povinnosti zverejniť oznámenia o výberovom konaní, a nie vo vzťahu k výberu druhého jazyka, ktorý bol predmetom inej časti rozsudku (bod 79 a nasl.).

123. Okrem toho kľúčový argument v súvislosti s touto právnou otázkou nebol podľa môjho názoru uvedený v bode 69 rozsudku týkajúceho sa zahrnutia uchádzačov v externom výberovom konaní do rozsahu pôsobnosti nariadenia č. 1. Namiesto toho rozhodujúci argument pre zistenia Súdneho dvora v súvislosti s povinnosťou uverejňovať oznámenia o vyhlásení výberového konania v *Úradnom vestníku* (v súlade s článkom 1 ods. 2 prílohy III k služobnému poriadku) vo všetkých úradných jazykoch (ako to vyžaduje článok 5 nariadenia č. 1) bol obsiahnutý v bodoch 70 a 71 rozsudku.

124. V dôsledku toho, čo vyplýva z rozsudku vo veci Taliansko/Komisia I, je, že oznámenia o výberovom konaní musia byť uverejnené vo všetkých úradných jazykoch. Je tiež vcelku jasné, že v tomto presnom okamihu a vo vzťahu k uverejneniu v *Úradnom vestníku* sa nariadenie č. 1 uplatňuje. Tento rozsudok však podľa môjho názoru neposkytol odpoveď na otázku, či uchádzači vo výberovom konaní podliehajú služobnému poriadku.

3. Uplatňuje sa na uchádzačov služobný poriadok?

125. Na účely pochopenia vzťahu medzi nariadením č. 1 a služobným poriadkom je v prvom rade potrebné posúdiť rozsah pôsobnosti oboch aktov.

126. Je vcelku jasné, že nariadenie č. 1 predstavuje všeobecný režim obsahujúci predvolené pravidlá upravujúce jazyky inštitúcií Európskej únie. Ak nebude od tohto režimu výslovne uvedená odchýlka, bude sa tento režim naďalej uplatňovať.

127. Rozsah pôsobnosti služobného poriadku je však o niečo menej jasný.

128. Na jednej strane existuje článok 1 služobného poriadku, ktorý by mohol poskytnúť pomerne jednoduchú odpoveď, ak by bol posudzovaný izolovane. Uvádza, že služobný poriadok „sa vzťahuje na zamestnancov Únie“. Na druhej strane článok 1a(1) definuje pojem „zamestnanec Únie“ ako „každú osobu, ktorá bola vymenovaná… na existujúce miesto pre zamestnancov jednej z inštitúcií Únie“.

129. Na druhej strane ostatné ustanovenia služobného poriadku, ako aj niekoľko iných systémových hľadísk, vedú k odlišnému, pravdepodobne štruktúrovanejšiemu záveru.

130. Po prvé existuje dostatočná textová a systémová podpora pre tvrdenie, že *ratione materiae* služobný poriadok sa vzťahuje na postup prijímania zamestnancov. Služobný poriadok obsahuje (celú) kapitolu, nazvanú „Prijatie do služobného pomeru“, konkrétne kapitolu I hlavy III, ktorá pozostáva z článkov 27 až 34. Táto kapitola sa zaoberá nielen konečnou fázou procesu výberu, to znamená administratívny postup *vymenovania* úradníka na konkrétne pracovné miesto v rámci inštitúcie, ale v článku 30 tiež stanovuje, že menovací orgán vymenuje výberovú komisiu pre každé výberové konanie. Okrem toho má príloha III k služobnému poriadku názov „Výberové konania“ a obsahuje komplexný súbor pravidiel v tejto veci. Zahŕňajú aj určenie orgánu povereného vyhotovením oznámenia o výberovom konaní, obsah oznámenia o výberovom konaní alebo povinnosť uverejnenia oznámení o výberovom konaní v *Úradnom vestníku* (článok 1); povinnosti uchádzačov pri podaní prihlášky (článok 2); zloženie výberových komisií (článok 3); postup, ktorý musia dodržiavať výberové komisie pri vypracúvaní zoznamu vhodných uchádzačov (článok 5), a podobne.

131. Po druhé aj v rámci opravných prostriedkov sa javí, že služobný poriadok sa na uchádzačov uplatňuje. Či je takéto (seba-)vnímanie opodstatnené alebo nie, uchádzač má právo adresovať riaditeľovi EPSO, ako menovaciemu orgánu, sťažnosť podľa služobného poriadku.[47] Okrem toho majú uchádzači právo podať odvolanie na súdy Únie podľa článku 270 ZFEÚ (ktorý udeľuje právomoc Súdnemu dvoru Európskej únie na „všetky spory medzi Úniou a jej zamestnancami v medziach a za podmienok stanovených Služobným poriadkom“) a článku 91 služobného poriadku.[48] Ak služobný poriadok umožňuje, aby tieto sťažnosti a odvolania predložila „každá osoba, na ktorú sa vzťahuje tento služobný poriadok“, javí sa ako dôvodné z toho vyvodiť, že uchádzači patria do rozsahu pôsobnosti služobného poriadku.

132. Po tretie, a čo je ešte dôležitejšie, judikatúra Súdneho dvora potvrdzuje, že služobný poriadok sa nevzťahuje výlučne na úradníkov Únie, ani výlučne na zamestnancov inštitúcií a iných orgánov. Napríklad, pokiaľ ide o pojem „každá osoba, na ktorú sa vzťahuje tento služobný poriadok“ v zmysle jeho článkov 90 a 91, Súdny dvor rozhodol, že tieto ustanovenia „samy osebe neumožňujú rozlišovať podľa toho, či ide o žalobu podanú úradníkom, alebo akoukoľvek inou osobou, na ktorú sa vzťahuje služobný poriadok“ a dospel k záveru, že „Súd pre verejnú službu [bol] *ratione personae* príslušný rozhodovať nielen o žalobách podaných úradníkmi, ale tiež o žalobách podaných akoukoľvek inou osobou, na ktorú sa vzťahuje služobný poriadok“.[49]

133. V podobnom duchu, aj keď už teraz inštitučne zastaraná[50] judikatúra Súdneho dvora týkajúca sa právomoci *ratione personae* Súdu pre verejnú službu je stále relevantná v rozsahu, v akom potvrdzuje, že uchádzači vo výberovom konaní môžu podať svoje odvolania na Všeobecnom súde na základe ustanovení článku 270 ZFEÚ a článkov 90 a 91 služobného poriadku,[51] a nie na základe iných všeobecnejších ustanovení, ako sú články 263 alebo 268 ZFEÚ.

134. Súhrnne treba konštatovať, že existuje na jednej strane pomerne izolované tvrdenie v článku 1 služobného poriadku a na druhej strane závažné vnútrosystémové argumenty odkazujúce na iné ustanovenia toho istého služobného poriadku, v ktorých sa uvádza niečo o trochu iné, spolu so širšími systémovými pripomienkami.

135. Za týchto okolností môžem dospieť len k tomu záveru, že služobný poriadok sa vzťahuje na uchádzačov vo výberovom konaní, samozrejme pokiaľ obsahuje ustanovenia, ktoré sa môžu podstatne uplatniť na situáciu týchto uchádzačov.

47 Pozri bod 3.4.4.1 Všeobecných pravidiel, ktorý odkazuje na článok 90 ods. 2 služobného poriadku, hoci sa zdá, že by sa mal vykladať spolu s článkom 90c, keďže EPSO je medziinštitucionálny orgán, ktorému viaceré inštitúcie zverili výkon niektorých právomocí udelených menovaciemu orgánu, v zmysle článku 2 ods. 2 služobného poriadku. Pozri tiež článok 4 rozhodnutia 2002/620, ktorý stanovuje, že žiadosti a sťažnosti týkajúce sa výkonu právomocí zverených EPSO musia byť podané na úrad EPSO v súlade s článkom 91a služobného poriadku. Som presvedčený, že presný odkaz by mal byť na článok 90c skôr ako na článok 91a vzhľadom na to, že prvý uvedený odkazuje na „žiadosti a sťažnosti“ a druhý uvedený na „odvolania“ (na súdy Únie).

48 Pozri bod 3.4.4.2 Všeobecných pravidiel. Čo sa týka novších výberových konaní, pozri bod 4.3.2 Prílohy II oznámenia o všeobecnom výberovom konaní z roku 2018.

49 Rozsudok z 10. septembra 2015, Preskúmanie veci Missir Mamachi di Lusignano/Komisia (C-417/14 RX-II, EU:C:2015:588, bod 33). V tomto prípade Súdny dvor odkazoval na článok 73 ods. 2 písm. a) služobného poriadku, ktorý výslovne definuje „potomkov“ a „príbuzných vo vzostupnej línii“ úradníka s cieľom odôvodniť právomoc *ratione personae* Súdu pre verejnú službu v rámci žaloby týkajúcej sa otázky, či otec a deti zosnulého úradníka mali právo na platby zaručené článkom 73 služobného poriadku. Pozri tiež rozsudok zo 16. mája 2013, de Pretis Cagnodo a Trampuz de Pretis Cagnodo/Komisia (F-104/10, EU:F:2013:64, bod 51).

50 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2016/1192 zo 6. júla 2016 o prenesení právomoci rozhodovať v prvom stupni v sporoch medzi Európskou úniou a jej zamestnancami na Všeobecný súd (Ú. v. EÚ L 200, 2016, s. 137).

51 V rozsudku z 10. septembra 2015, Review Missir Mamachi di Lusignano/Komisia (C-417/14 RX-II, EU:C:2015:588, bod 30) Súdny dvor uviedol, že články 90 a 91 služobného poriadku vykonávajú článok 270 ZFEÚ.

4. Odkedy?

136. To samozrejme vyvoláva otázku, odkedy presne sa práve služobný poriadok vzťahuje na uchádzačov vo výberovom konaní. Existujú dva body v čase, ktoré tvoria logické „hraničné body“: jednak by to nemohlo byť pred zverejnením oznámenia o výberovom konaní. Na druhej strane to musí byť najneskôr vtedy, keď je úradník vymenovaný podľa ustanovení služobného poriadku.

137. Podľa môjho názoru na účely prípadnej uplatniteľnosti príslušných ustanovení služobného poriadku je kľúčovým okamih, keď sa jednotlivec svojou vlastnou iniciatívou odlúči od širokej verejnosti a vstúpi do procesu uchádzania sa o miesto. Takýmto spôsobom vstúpi do rozsahu pôsobnosti služobného poriadku. Metaforicky, človek sa stáva uchádzačom, pretože vystúpi zo širokej verejnosti a vstúpi na jednom konci do „tunela“ výberového konania dúfajúc, že sa objaví na druhej strane ako vymenovaný úradník. Ako je vysvetlené v predchádzajúcej časti, služobný poriadok, ako aj ostatné ustanovenia práva Únie jasne stanovujú, že sa vzťahujú aj na „tunel“ nazývaný „výberové konania“.

138. Okamih, keď sa človek ako súčasť širokej verejnosti stáva uchádzačom, nastáva v čase podania prihlášky do určitého výberového konania, čím jasne a jednoznačne deklaruje svoj zámer zúčastniť sa na tomto výberovom konaní a byť považovaný za uchádzača. V zásade sa prihláška považuje za podanú, hneď ako ju uchádzač potvrdil, pretože od tohto okamihu už v nej nebude môcť vykonať žiadne zmeny. [52]

139. Okrem toho, že je to najvhodnejší okamih, rovnaké chápanie podporujú aj dve ustanovenia prílohy III k služobnému poriadku. Po prvé článok 2 prílohy III k služobnému poriadku stanovuje, že „uchádzači vyplnia formulár ustanovený menovacím orgánom. Možno ich požiadať o poskytnutie ďalších dokumentov alebo informácií“. Týmto ustanovením sa odkazuje na formulár, ktorý musia potenciálni uchádzači vyplniť na podanie prihlášky. Po druhé článok 4 prílohy III k služobnému poriadku stanovuje, že „menovací orgán vypracuje zoznam uchádzačov, ktorí spĺňajú podmienky ustanovené v článku 28 písm. a), b) a c) služobného poriadku, a pošle ho spolu so spismi uchádzačov predsedovi výberovej komisie“. Preto uchádzač vo výberovom konaní, ktorý už podal a potvrdil prihlášku (ale ktorý ešte nebol hodnotený výberovou komisiou), môže byť skutočne považovaný za „osobu uvedenú v [Služobnom poriadku]“ v zmysle judikatúry Súdneho dvora, a v dôsledku toho za osobu, na ktorú sa vzťahuje služobný poriadok.

140. Taký záver, že uchádzač vstúpi do rozsahu pôsobnosti služobného poriadku, keď podá a potvrdí svoju prihlášku do konkrétneho výberového konania, sa zdá uplatňovať aj pri zohľadnení nasledujúcich fáz výberového konania a o to viac, čo sa týka jazykov, ktoré sa budú používať po vymenovaní uchádzača. Myslím si, že by nemalo zmysel oddeľovať jazyky používané počas celého výberového konania od jazykov, ktoré sa budú používať neskôr, keď uchádzač úspešne absolvuje výberové konanie. [53] Bolo by to samozrejme len vtedy, ak by bolo možné podľa článku 1d ods. 6 služobného poriadku (alebo, ak by sa mal použiť prostredníctvom vykonávania výnimiek na základe článku 6 nariadenia č. 1) obmedziť používanie jazykov. Za predpokladu (ale bez akéhokoľvek predvídania), že je to možné, potom ako a kedy inokedy by mali alebo mohli byť testované jazykové znalosti uchádzačov?

52 Pozri bod 2.1.6 Všeobecných pravidiel. V súvislosti s novším výberovým konaním pozri časť nazvanú „Ako bude prebiehať výberové konanie?“ oznámenia o všeobecnom výberovom konaní z roku 2018.

53 Na relatívne abstraktnej a normatívnej úrovni možno určite navrhnúť, aby jazykové pravidlá pre výberové konanie boli oddelené od jazykových požiadaviek pre neskoršie vykonávanie práce. V takomto prípade by výber a potenciálne zdôvodnenie tohto výberu jazykov v rámci výberového konania boli oddelené aj od podmienok uplatniteľných neskôr pri výkone predmetnej práce.

5. Uplatniteľnosť nariadenia č. 1 na uchádzačov (a úradníkov)

141. Bolo navrhnuté, aby sa služobný poriadok stal uplatniteľným na uchádzačov vo výberovom konaní od okamihu, keď sa zapoja do výberového konania. Nariadenie č. 1 sa však ako predvolený a všeobecný režim uplatňuje aj na týchto uchádzačov. [54]

142. Na jednej strane možno pripomenúť, že nariadenie č. 1 ustanovuje všeobecný jazykový rámec [55] uplatniteľný na inštitúcie a ich vzťahy s členskými štátmi a osobami podliehajúcimi súdnej právomoci členského štátu. Článok 2 tohto nariadenia stanovuje, že dokumenty zaslané inštitúcii môžu byť vypracované v ktoromkoľvek z úradných jazykov vybraných odosielateľom a že odpoveď musí byť vypracovaná v tom istom jazyku. Článok 6 nariadenia č. 1 umožňuje iba obmedzene sa odchýliť od tejto zásady, pričom uvádza, že inštitúcie môžu vo svojom rokovacom poriadku stanoviť, ktorý z týchto jazykov sa má použiť v konkrétnych prípadoch. [56]

143. Na druhej strane článok 1d služobného poriadku zakazuje v odseku 1 akúkoľvek diskrimináciu, *inter alia*, na základe jazyka. Odsek 6 tohto ustanovenia však umožňuje obmedziť uplatňovanie zásad nediskriminácie a proporcionality, ak je to „zdôvodnené objektívnymi a dostatočnými dôvodmi“ a „zamerané na legitímne ciele všeobecného záujmu v rámci personálnej politiky“.

144. V súlade so zásadou *lex specialis derogat legi generali* osobitné ustanovenia majú prednosť pred všeobecnými pravidlami v situáciách, ktoré osobitne upravujú. [57] Ak majú v úmysle upraviť rovnakú situáciu dve protichodné pravidlá, táto zásada umožňuje určiť pravidlo, ktoré sa musí zachovať na základe rozsahu pôsobnosti každého z nich. Osobitné ustanovenie teda bude mať prednosť pred všeobecným ustanovením.

145. Pokiaľ ide o jazykové pravidlá, nariadenie č. 1 je nepochybne všeobecným ustanovením, zatiaľ čo služobný poriadok má špecifickejší rozsah pôsobnosti. Služobný poriadok by tak účinne fungoval od okamihu, keď sa stal uplatniteľným na uchádzačov ako *lex specialis* majúci prednosť pred nariadením č. 1.

146. Keďže služobný poriadok jasne uvádza, že ide o pravidlá uplatniteľné na výberové konanie, ak osoba vstúpi do rozsahu jeho pôsobnosti tým, že sa rozhodne stať sa uchádzačom, bude sa na ňu vzťahovať konkrétny jazykový režim na účely, a v rámci, tohto výberového konania.

147. Na základe toho by som rád doplnil dve záverečné objasnenia týkajúce sa pretrvávajúceho významu nariadenia č. 1 pre uchádzačov vo výberovom konaní bez ohľadu na uplatniteľnosť služobného poriadku ako *lex specialis*.

54 Ako Súdny dvor poznamenal v bode 68 rozsudku vo veci Taliansko/Komisia I, vzťahy medzi inštitúciami a uchádzačmi v externých výberových konaniach nie sú „úplne vylúčené z pôsobnosti nariadenia č. 1“.

55 Pozri bod 126 vyššie.

56 Súdny dvor poznamenal v bode 67 rozsudku vo veci Taliansko/Komisia I, že inštitúcie nevyužili tento článok. Túto skutočnosť potvrdila aj Komisia na pojednávaní v tejto veci. Vo všeobecnosti sa to zdá byť presné, možno s čiastočnou výnimkou spočívajúcou v článku 14 Rokovacieho poriadku Rady (Ú. v. EÚ L 325, 2009, s. 36), ktorý sa zdá byť prijatý na základe článku 6 nariadenia č. 1, ako sa uvádza v poznámkach k Rokovaciemu poriadku Rady uverejnených Generálnym sekretariátom Rady, s. 48 (dostupné na http://www.consilium.europa.eu/media/29824/qc0415692enn.pdf). Súd sa zaoberal týmto ustanovením Rokovacieho poriadku Rady v jeho rozsudku zo 6. septembra 2017, Slovensko a Maďarsko/Rada (C-643/15 a C-647/15, EU:C:2017:631, body 200 až 204), ale neriešil otázku, či bolo prijaté na základe článku 6 nariadenia č. 1.

57 Pozri napríklad rozsudky z 19. júna 2003, Mayer Parry Recycling (C-444/00, EU:C:2003:356, bod 57); z 30. apríla 2014, Barclays Bank (C-280/13, EU:C:2014:279, bod 44), a z 12. februára 2015, Parlament/Rada (C-48/14, EU:C:2015:91, bod 49).

148. Po prvé skutočnosť, že od určitého okamihu sa stáva služobný poriadok *lex specialis* z hľadiska komunikačného jazyka medzi inštitúciami a uchádzačmi, pôsobí v dvoch smeroch: na jednej strane to znamená povolené odklonenie sa. Na druhej strane, rovnako ako pri akejkoľvek inej výnimke, odklonení sa alebo odchýlke, nariadenie č. 1 zostáva naďalej relevantné ako celkový alebo predvolený rámec, od ktorého sa odklonilo. Preto slúži ako meradlo, pokiaľ ide o to, či odklon alebo odchýlka boli obmedzené na to, čo bolo skutočne potrebné, primerané a opodstatnené.

149. Inými slovami, skutočnosť, že služobný poriadok ako *lex specialis* umožňuje odklon od nariadenia č. 1, by sa nemala chápať ako binárna voľba, pričom uplatnenie osobitného pravidla úplne vylučuje uplatniteľnosť všeobecného pravidla. Malo by ísť o opodstatnený a primeraný odklon. Ak sa vrátime k metafore „tunela výberového konania“, pri vstupe do (zaručene otvoreného) tunela, úroveň svetla tiež nie je binárna; nejde o náhlu zmenu úplného svetla na úplnú tmu. Ide skôr o postupné zatemnenie, ktoré sa zintenzívňuje pri každom kroku, ktorý sa uskutočňuje ďalej do tunela. Podobne, akákoľvek potenciálna výnimka z nariadenia č. 1 sa má vykonať opodstatneným a primeraným spôsobom. Ak je to potrebné, možno sa usilovať o rozumné a postupné zníženie počtu dostupných jazykov, a nie o bipolárny skok z 24 úradných jazykov, napríklad na jeden.

150. Po druhé je tiež dosť zrejmé, že článok 2 nariadenia č. 1 sa bude naďalej uplatňovať na akúkoľvek komunikáciu uchádzača, ktorá nie je spojená s výberovým konaním, a teda na akúkoľvek komunikáciu úradníka alebo iného zástupcu inštitúcie mimo rozsahu jeho podriadenosti. Existencia takéhoto vzťahu a pravidlá komunikácie v tomto rámci, alebo prípadne, ktoré sa rozvíjajú v rámci „tunela“ vedúce k tomuto stavu, sú nakoniec definujúcim prvkom typu komunikácie, ktorá umožňuje aplikáciu pravidla *lex specialis* (a preto tiež vymedzuje rozsah jeho pôsobnosti).

151. Preto akákoľvek komunikácia prebiehajúca pred týmto okamihom (ako napríklad osoba, ktorá uvažuje podať prihlášku po uverejnení oznámenia o výberovom konaní, ale pred podaním prihlášky a/alebo pred požiadaním o ďalšie informácie), alebo v tomto prípade každá situácia, ktorá nastane neskôr, ale ktorá nesúvisí s týmto vzťahom podriadenosti (ako napríklad úradník pracujúci pre Európsky parlament, ktorý píše list za seba samého, ako občan Európskej únie), budú naďalej úplne pokryté pravidlami nariadenia č. 1.

6. Predbežný záver o štvrtom odvolacom dôvode

152. Podľa môjho názoru sa Všeobecný súd dopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že sa zameral výlučne na povinnosti vyplývajúce z článku 2 nariadenia č. 1, pričom nezohľadnil systémový vzťah existujúci medzi služobným poriadkom a nariadením č. 1. Domnievam sa však, že napadnuté oznámenia boli správne zrušené z dôvodu, že EPSO správne neodôvodnil obmedzenie druhého jazyka. Preto, keďže toto nesprávne právne posúdenie Všeobecného súdu nijako neovplyvňuje výrok napadnutého rozsudku, navrhujem, aby Súdny dvor vo vzťahu k tomuto odvolaciemu dôvodu pristúpil k čiastočnému nahradeniu odôvodnenia Všeobecného súdu.

E. Poznámka na záver

153. Táto vec patrí do pomerne dlhého zoznamu prebiehajúcich alebo rozhodnutých vecí, ktoré vyvolali (aspoň sčasti) rovnaké otázky. Všeobecný súd nedávno vydal niekoľko rozsudkov, ktorými sa zrušili oznámenia o výberovom konaní z dôvodu používania jazykov.[58] Okrem toho v súčasnosti Všeobecný súd prejednáva podobné veci.[59] Pokiaľ ide o Súdny dvor, po rozsudku v skoro rovnomennej veci Taliansko/Komisia I[60] ide o druhú vec, v ktorej sa má veľká komora zaoberať v podstate rovnakými otázkami.[61]

154. Bohužiaľ, napriek všetkým týmto prípadom a dokonca aj po vyriešení otázok vznesených týmto odvolaním sa zdá, že podstata veci ešte zďaleka nie je vyriešená. Vo veci Taliansko/Komisia I bol problém (v skratke) taký, že obmedzenie jazykov vo výberovom konaní nebolo nijako zdôvodnené. Problémom v tejto veci je, opäť zjednodušene, že bolo uvedených príliš veľa dôvodov, ktoré si substančne odporujú.

155. Optimista, ktorý poníma súdny proces ako progresívny dialektický proces pokusov a omylov, môže nájsť útechu v tom, že z hľadiska množstva poskytnutých dôvodov sa ďalší prípad pravdepodobne ocitne niekde v strede. O niečo menej optimistickejší realista by nebol spokojný s tým, že k riešeniu ozajstných kľúčových otázok, ako napríklad, aké dôvody je potrebné poskytnúť a či je takéto obmedzenie v skutočnosti vôbec prípustné, v žiadnom prípade nedošlo, aj čo sa týka tohto odvolania. Veľký cynik by poznamenal, že nebola náhoda, že ani jedna z týchto kľúčových otázok sa v týchto veciach neriešila.

156. Podľa môjho názoru z hľadiska štúdia súdneho procesu, jeho psychológie a medziinštitucionálnej politiky skutočným problémom, ktorý tieto veci predstavujú, sú súvisiace ľudské náklady: očakávania, sny a kariéry jednotlivcov zapojených do všetkých týchto prípadov v priebehu rokov. Ak neexistuje jasná odpoveď na otázku jazykových obmedzení v práci inštitúcií a spôsob organizovania výberových konaní sa neustále mení, môže byť dosť ťažké naplánovať a pripraviť sa, ak by o to mal jednotlivec záujem, na kariéru v európskej inštitúcii.

157. Dopad na život jednotlivcov by sa zhoršil, ak by z hľadiska dostupných prostriedkov nápravy malo dôjsť k zmene súdnej politiky, povedané bez obalu z „bolo to nesprávne, ale kvôli legitímnym očakávaniam výsledky nebudú zrušené“ na „bolo to nesprávne a všetko bude zrušené vrátane jednotlivých zoznamov, vymenovaní alebo pracovných zmlúv“. V tomto ohľade úplne súhlasím s obavami, ktoré vyjadrila moja erudovaná kolegyňa, generálna advokátka Sharpston v jej návrhoch v (paralelnej) veci Španielsko/Parlament, kde navrhuje, aby Súdny dvor zrušil nielen spornú výzvu na vyjadrenie záujmu, ale aj databázu potenciálnych uchádzačov založenú na základe tejto výzvy na vyjadrenie záujmu.[62] Skutočnosť je takáto: ak inštitúcia nerešpektuje rozhodnutia Súdneho dvora, vyžadujú sa prísnejšie opatrenia. Je možné poznamenať, že by to bolo potrebné ešte viac, ak by sa inštitúcia, čisto hypoteticky, snažila o zmenu súčasného režimu úmyselným ignorovaním právnych predpisov v súčasnosti s cieľom dosiahnuť faktickú zmenu v budúcnosti, ktorá by potom bola prijatá ako nové pravidlo. *Ex injuria ius non oritur*.

58 Rozsudky z 24. septembra 2015, Taliansko a Španielsko/Komisia (T-124/13 a T-191/13, EU:T:2015:690); zo 17. decembra 2015, Taliansko/Komisia (T-275/13, neuverejnený, EU:T:2015:1000); zo 17. decembra 2015, Taliansko/Komisia (T-295/13, neuverejnený, EU:T:2015:997), a zo 17. decembra 2015, Taliansko/Komisia (T-510/13, neuverejnený, EU:T:2015:1001).

59 Ide o veci Taliansko/Komisia (T-313/15), Taliansko/Komisia (T-317/15), Španielsko/Komisia (T-401/16), Taliansko/Komisia (T-437/16), Taliansko/Komisia (T-443/16), Calhau Correia de Paiva/Komisia (T-202/17) a Španielsko/Komisia (T-704/17).

60 Napriek tomu, že názov prejednávanej veci je Komisia/Taliansko, prípad v konaní pred Všeobecným súdom, ktorý viedol k napadnutému rozsudku, bol Taliansko/Komisia. Preto by sa v tomto prípade skôr malo jednať o veci „Taliansko/Komisia II“.

61 Spolu s paralelnou vecou Španielsko/Parlament (C-377/16) uvedenej v poznámke pod čiarou 13 vyššie.

62 Návrhy, ktorý predniesla generálna advokátka Sharpston vo veci Španielsko/Parlament, C-377/16, ,body 156 až 161, 163 a 164.

158. Všetky tieto úvahy ma doviedli k tomu, aby som vyzval Súdny dvor, aby poskytol aspoň určité usmernenie k skutočnej otázke, ktorá je základom tohto odvolania: je to možné, a ak áno, ako obmedziť interné pracovné jazyky inštitúcií? Záverečné body týchto návrhov poskytujú v tejto súvislosti niekoľko usmernení.

159. Myslím, že treba vychádzať z toho, že je dôležité rozlišovať medzi externým a interným (pracovným) jazykom (jazykmi) inštitúcie.

160. Pod pojmom „interné“ pracovné jazyky rozumiem jazyky, ktoré sa používajú na ústnu a písomnú komunikáciu, ktorá neprekračuje internú sféru inštitúcie (prípadne dvoch alebo viacerých inštitúcií, napríklad v rámci medziinštitucionálnych stretnutí alebo písomných diskusií). Ďalej pod pojmom interné alebo medziinštitucionálne stretnutia alebo obdobné druhy udalostí rozumiem, že ide iba o tie, na ktorých nie je prítomný nikto z verejnosti. Tým by sa vylúčili udalosti, akými sú vypočutia alebo zasadnutia, ktoré sa konajú v Európskom parlamente, ako aj verejné pojednávania pred Všeobecným súdom alebo pred Súdnym dvorom, ktoré majú „externú“ povahu.

161. Pod pojmom „externé“ jazyky rozumiem jazyky, ktoré sa používajú pri akomkoľvek ústnom alebo písomnom styku s jednotlivcami, ktorí nie sú spojení s inštitúciami, vrátane úradníkov a ostatných zamestnancov inštitúcií, pokiaľ sa zúčastňujú na ústnej alebo písomnej komunikácii s inštitúciou v ich osobnej pôsobnosti.[63]

162. V prípade *externej* komunikácie sa musia súčasné pravidlá týkajúce sa viacjazyčnosti naďalej uplatňovať bez kompromisov alebo odchýlok. Ako už Súdny dvor poznamenal, Európska únia sa zaviazala zachovať viacjazyčnosť, ktorej význam je uvedený v štvrtom pododseku článku 3 ods. 3 ZEÚ a v článku 22 Charty.[64] Povinnosť Európskej únie rešpektovať svoju jazykovú rozmanitosť, ktorá vyplýva z týchto ustanovení, dokazuje vysokú hodnotu viacjazyčnosti ako jednej zo zakladajúcich hodnôt Európskej únie. Je pravda, že povinnosť viacjazyčnosti nie je absolútna a neobmedzená, keďže neexistuje žiadna zásada práva Únie, ktorá by zabezpečovala „každému občanovi právo, aby všetko čo by sa mohlo dotknúť jeho záujmov bolo spísané v jeho jazyku za každých okolností“.[65] Jadro tejto povinnosti však z môjho pohľadu nemožno spochybniť. Toto jadro zahŕňa najmä všetky záväzné akty, ktoré sa majú vykonať proti fyzickým a právnickým osobám v členskom štáte,[66] ako aj iné nezáväzné dokumenty v rozsahu, v akom priamo alebo nepriamo ukladajú povinnosti jednotlivcom.[67]

163. Povinnosť rešpektovať viacjazyčnosť sa tiež striktne uplatňuje podľa článku 41 ods. 4 Charty, článku 20 ods. 2 písm. d) a článku 24 ZFEÚ a článku 2 nariadenia č. 1 vždy, keď sa jednotlivec obráti na inštitúcie písomne alebo akýmkoľvek iným spôsobom, čo vytvára právo na odpoveď v tom istom jazyku, ktorý tento jednotlivec použil.

164. Naopak, pokiaľ ide o *internú* komunikáciu, voľba dostupných jazykov, a všeobecnejšie jazykových pravidiel platných v rámci alebo medzi inštitúciami, by mohla byť flexibilnejšia. Táto flexibilita a možnosť obmedzení by nemuseli nevyhnutne vyplývať z rozpočtových dôvodov,[68] ale skôr z imperatívu primeranej vnútornej inštitucionálnej funkčnosti. Toto je opodstatnený dôvod, ktorý by sa podľa môjho názoru mohol uplatniť podľa článku 1d ods. 6 služobného poriadku a mohol by byť považovaný za objektívne odôvodnený, ak sa uplatní náležitým a primeraným spôsobom, ako to požaduje Súdny dvor v bode 88 rozsudku vo veci Taliansko/Komisia I.

63 Ako bolo uvedené v bode 151 vyššie.

64 Rozsudok z 5. mája 2015, Španielsko/Rada (C-147/13, EU:C:2015:299, bod 42).

65 Rozsudok z 9. septembra 2003, Kik/ÚHVT (C-361/01 P, EU:C:2003:434, bod 82).

66 Pozri rozsudok z 11. decembra 2007, Skoma-Lux (C-161/06, EU:C:2007:773, body 37 a 38); pozri tiež rozsudok z 12. júla 2012, Pimix (C-146/11, EU:C:2012:450, bod 33).

67 Pozri rozsudok z 12. mája 2011, Polska Telefonia Cyfrowa (C-410/09, EU:C:2011:294, bod 34).

68 Ako správne uviedla na pojednávaní Talianska republika, rozpočtové dôvody nemôžu odôvodniť diskrimináciu: pozri napríklad rozsudok z 1. marca 2012, O'Brien (C-393/10, EU:C:2012:110, bod 66 a tam citovanú judikatúru).

165. Každá takáto voľba by bola vo svojej podstate učinená na základe voľnej úvahy a politickej povahy, a to na dvoch úrovniach: istotne na úrovni toho, či a ako sa má táto voľba uskutočniť, ale aj po tom, ako sa učiní takáto voľba, na úrovni toho, aké presné dôvody sa majú použiť na jej odôvodnenie. Preto by na oboch úrovniach mali inštitúcie širokú mieru voľnej úvahy. V tomto osobitnom ohľade by som však chcel objasniť dva body.

166. Po prvé malo by byť odôvodnenie jazykových pravidiel všeobecné a celoplošné, alebo skôr individuálne a stanovené od prípadu k prípadu? Talianska republika a Španielske kráľovstvo trvali na potrebe odôvodniť akúkoľvek diskrimináciu založenú na jazyku na individuálnom základe, a to nielen v rámci každého výberového konania, ale aj v prípade potreby v súvislosti s každou pozíciou, ktorá má byť obsadená.

167. Zdá sa mi však, že predvídateľnosť a možnosť, aby sa uchádzači pripravovali, hovorí skôr v prospech všeobecnejšej politiky. Je možné opäť pripomenúť, že v bode 90 rozsudku vo veci Taliansko/Komisia I Súdny dvor uviedol, že „pravidlá obmedzujúce výber druhého jazyka musia stanovovať jasné, objektívne a predvídateľné kritériá, ktoré zaručia, aby sa uchádzači v dostatočnom predstihu mohli oboznámiť s požadovanými jazykovými podmienkami a mohli sa pripraviť na výberové konania za čo najlepších podmienok“.

168. Nie som si úplne istý, ako by sa táto požiadavka splnila uložením povinnosti EPSO – alebo prípadne konkrétnemu menovaciemu orgánu – odôvodniť každý jednotlivý prípad znova a od začiatku. Tento rozsudok namiesto toho vyžaduje poskytnutie štruktúrovanej odpovede, ktorá umožní uchádzačom predvídať, aké jazykové pravidlá sa pravdepodobne budú uplatňovať v budúcnosti – a to nielen v blízkej budúcnosti, ale aj v strednodobom horizonte. Napokon z praktického hľadiska trvanie na odôvodnení každého jednotlivého prípadu (bez toho, aby existovali skutočne rozlišujúce faktory) by viedlo len k formalizmu opakovania rovnakého odôvodnenia, s najväčšou pravdepodobnosťou vedúcemu k jednoduchému kopírovaniu Všeobecných pravidiel do každého individuálneho oznámenia bez konkrétneho individuálneho zdôvodnenia.

169. Z tohto hľadiska musím pripustiť, že kombinovaný prístup, ktorý obsahuje súbor všeobecných usmernení, od ktorých sa je možné odchýliť v jednotlivých prípadoch, keď je to v danom konkrétnom prípade odôvodnené, sa mi javí ako rozumný spôsob určenia pravidiel jazykov vo výberových konaniach.[69]

170. Po druhé malo by byť odôvodnenie jazykových pravidiel orientované na minulosť a fakty alebo skôr perspektívne a normatívne? Najdôležitejšia otázka v prejednávanej veci sa zdá byť práve táto: aký druh odôvodnenia musí byť poskytnutý vo vzťahu k obmedzeniu (druhých) jazykov uchádzačov vo výberovom konaní? Táto kľúčová otázka sa rozoberá len veľmi nepriamo v rámci druhej a tretej časti tretieho odvolacieho dôvodu, zaobalená v otázke obmedzení a intenzity preskúmania Všeobecným súdom: *čo* mal Všeobecný súd preskúmať a *ako* mal vykonať takéto preskúmanie?

171. Ale je to práve položením danej relevantnej otázky, keď sa nesúlad nápadov a očakávaní o tom, čo znamená mať určitú mieru voľnej úvahy, stáva vcelku jednoduché. Čo EPSO – alebo, pravdepodobne, inštitúcie, ktoré sú zastúpené v správnej rade EPSO –, zrejme chcel vykonať, bola určitá (politická) voľba z hľadiska jazykov, ktoré by sa mali používať na internú činnosť inštitúcií, pričom si zvolili niekoľko jazykov, o ktorých si mysleli, že primerane umožňujú ich interné fungovanie. To je normatívna, perspektívna alebo do budúcnosti orientovaná voľba. Ale pretože sa zdalo, že takáto voľba by sa nedala urobiť otvorene (alebo v každom prípade inštitúcie nemali záujem o otvorené vyhlásenie, a to z akýchkoľvek dôvodov), to, čo bolo skutočne prezentované ako argumenty pre túto voľbu, boli pripomienky orientované na minulosť o skutočnostiach (štatistických a iných) a o určitých použitiach a postupoch v rámci inštitúcií.

69 Rád by som zopakoval, že tým v žiadnom prípade nepredbieham otázku, či by mal EPSO právomoc prijať takéto Všeobecné pravidlá, ktorá bola výslovne ponechaná ako otvorená v bodoch 69 až 77 vyššie.

172. Výsledkom je samozrejme nesúlad medzi dôvodmi (faktickými, zameranými na minulosť), na ktoré sa odvoláva úrad EPSO, aby odôvodnil výber jazykov dôvodmi (normatívnymi, orientovanými na budúcnosť), ktoré vyplývajú z tejto voľby. Tento rozpor sa prejavil na ústnom pojednávaní, keď niektoré z argumentov predložených Komisiou mali rozdielnu kruhovú logiku v štýle filmu „Návrat do budúcnosti IV“: určité vnímanie minulosti musí navždy určovať budúcnosť, toto je minulosť a prítomnosť musí byť taká, pretože to je želaná budúcnosť a keďže sa nemôže zmeniť minulosť, nemôže sa zmeniť ani budúcnosť.

173. Aby sa zabránilo opätovnému výskytu takéhoto javu vo veci Taliansko/Komisia III, EPSO – a implicitne inštitúcie, ktoré sú zastúpené vo jeho správnej rade – by mali jednoznačne rozhodnúť, ako chcú postupovať, pokiaľ ide o výber jazykov, a ako chcú odôvodniť akékoľvek možné obmedzenie: či už prostredníctvom faktických, historicky odôvodnených tvrdení alebo prostredníctvom normatívnych, orientovaných na budúcnosť. Možno očakávať, že faktické tvrdenia z minulosti a súčasnosti budú opäť predmetom úplného súdneho preskúmania. Naproti tomu normatívne, na budúcnosť orientované voľby týkajúce sa jazykového režimu inštitúcií nesú možno menšie riziko, ak zostanú v súlade s platným právnym rámcom, pretože budú pravdepodobne vnútornej politickej povahy. Predovšetkým, hneď ako sa táto voľba uskutoční, príslušné inštitúcie by mali byť otvorené a súdržné, pokiaľ ide o základné odôvodnenia.

174. Nakoniec, bez ohľadu na konečný výber jazykov existujú podľa môjho názoru dve ďalšie obmedzenia toho, ako by sa mala táto praktická voľba uskutočniť v praxi, keď sa bude implementovať do procedurálneho rámca.

175. Po prvé výber dostupných jazykov by mal byť pre uchádzačov jasný, objektívny a predvídateľný, ako to vyžaduje Súdny dvor v bode 90 rozsudku vo veci Taliansko/Komisia I. Ak niekto uvažuje o kariére v európskych inštitúciách, musí mať možnosť pripraviť sa na budúce výberové konania. To nevyhnutne znamená určitý stupeň stability: jazyky, ktoré si bude môcť vybrať, by sa nemali meniť každý rok. Flexibilný prístup, podľa ktorého by sa požadované jazyky mohli relatívne často prispôsobovať požiadavkám uchádzačov, by len ťažko spĺňal požiadavku predvídateľnosti – ako uviedol Súdny dvor – aby sa „uchádzači v dostatočnom predstihu mohli oboznámiť s požadovanými jazykovými podmienkami a mohli sa pripraviť na výberové konania za čo najlepších podmienok“.

176. Po druhé bez ohľadu na zvolený výber musí byť zaručená maximálna rovnosť a neutralita v spôsobe, akým sa výberové konania uskutočňujú. Jednoducho povedané: ak nemôžete so všetkými zaobchádzať rovnako dobre (čo znamená, že každý človek by mohol byť testovaný v jazykoch podľa vlastného výberu), potom je potrebné s nimi zaobchádzať rovnako zle (každý musí súťažiť s rovnakým hendikepom). Z hľadiska praxe môžem uviesť aspoň dva príklady uplatnenia tohto pravidla.

177. Na jednej strane, ak existuje možnosť výberu z viac ako jedného jazyka ako druhého jazyka, v ktorom sa zdá, že sa bude uskutočňovať rozhodujúca časť výberového konania, malo by sa (pokiaľ je to možné) zaručiť, že všetci uchádzači budú povinní zvoliť si ako svoj druhý jazyk taký, ktorý nie je ich rodným jazykom. Uchádzačom nemožno dovoliť získať výhodu nad tými, ktorých materinský jazyk nie je medzi vybranými prostredníctvom strategického výberu ich materinského jazyka ako svojho druhého jazyka.

178. Na druhej strane pri uplatňovaní rovnakej logiky by všetci uchádzači mali byť povinní komunikovať s úradom EPSO vrátane vyplnenia prihlášky a predloženia príslušných dokumentov opäť na rovnakom základe. Akákoľvek nepriama výhoda musí v tomto ohľade eliminovaná. Napríklad, ak nie sú k dispozícii všetky úradné jazyky na komunikáciu a podávanie prihlášok alebo iných dokumentov EPSO a na komunikáciu v následnom výberovom konaní, uchádzači, ktorých materinským jazykom je jeden z dostupných jazykov, by nemali mať možnosť používať ho. Preto by opäť nemali nepriamu výhodu spôsobenú tým, že by mali možnosť predložiť dokumentáciu relevantnú a rozhodujúcu pre výberové konanie vo svojom materinskom jazyku.

179. V každom prípade bez ohľadu na zvolenú voľbu systém musí byť navrhnutý tak, aby skutočnosť, že bude umožnené použiť určitý jazyk, neposkytovala rodeným hovoriacim v tomto jazyku (a teda v prevažnej väčšine prípadov štátnym príslušníkom v danom členskom štáte) akúkoľvek priamu alebo nepriamu výhodu vo výberovom konaní.

VI. Návrh

180. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy navrhujem, aby Súdny dvor rozhodol takto:

– Odvolanie sa zamieta.

– Európska komisia znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy, ktoré vynaložila Talianska republika.

– Španielske kráľovstvo a Litovská republika znášajú svoje vlastné trovy.